

NORDFJORD TINGBOK 1643

Stads schibbred

Anno 1643: Dend 24 Januar: bleff allmindelig sageting holden paa Borchne aff Kong Maytte: Fougett, Erlig och wellact Peder lauritzsen Neruerende dend sorenschriffuer Jffuer Anchersen och aff laugrettett vdj Daawiigh schibbred,

Oluff hesseuiigh
Samuell Rexnes
Knud i Rogsund
Christen husewogh
Jacob Rødegen
Anders Møchelbost

Knud Førde
Elland Berlou
Salomon hauffne
Christen Møchelbost
hans Schram
Rasmus YtterNore

Laugrettett aff Stads schibbred

Rasmus Borchne
Rasmus hattlenes
Oluff Olsen Ottnes
Jon Hoduigen
Poffuell Schiastad
hans hammer
Oluff weduig
Peder Røbergh

Peder Borgund
Peder Rundereim
Jacob Røsen
Dauid hoduigen
Jacob Dragh
Oluff Eide
Oluff hansen ottnes
hans dybedall

Ettersom Jacob Enerhoug, och Torkild Strand fød paa Aarsemb haffuer werett nogen tuist emellom, om en weder, som Birgetta stoche haffde mist, och sagtt for hannom att torkild Aarsemb haffde tagett fraa hinder for En halff Rdl, och en halff wogh fisch hun hannom war schyldich, som iche war beuisligtt, och bleff for^{ne}: Jacob, och thorkild Aarsemb wenligen wellforligtte, och ingen wiste dend anden att beschylde andet end ded som erligtt, och gott er vdj allemaade, och menige laugrettett och allmun proffuede att for^{ne}: thorkild haffuer schichett och forholden sig her vdj menigheden

*

ald dend stund hand her werett haffuer Erligen, och well, saa ingen hannom beschylte andett end ded som erligtt och gott er vdj alle maader

Fougden eschede vdj rette Rasmus Erichsen Gangeschar Ener fladragh, Peder i Sanduigen, och Rasmus flister for dj iche giorde Proffuesten fordenschaff forleden sommer hand war her vdj wed Kierchen, och visiterede: berette dj att dj ware vdj Prestgaarden om afftenen, och daa iche for storm kunde Roo, och deroffuer fich himbloff til om morgenen, och faaregaffue dj att dj daa iche kom tiligh noch, Rasmus flister gjorde bewiisligtt att hans Kone daa laa vdj barselseng, och derfaare bleff forschant dj andre haffde intett att bøde med, bleff denom faarelagt, att saa fremt dj denom hereffter, modtuilligen lode befinde, daa vden ald naade att straffes med Kongens Jern.

Fougden tiltalde alle dennom som restere med laugmandstold, och nu haffuer hatt tied, och Rum paa ett aastied att betale, och effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette, om dj som Resterer iche bør strax

*

78.
att betale laugmandstolden, och derforuden bøde otte ortuger, och tretten mark sølff vdj breffuebrud och war domb begerende, hertil vdneffnd Hans Hammer, Peder Rundereim, Rasmus hattlenes, Oluff Eide hans dybedall, och Peder Rødebergh, daa effter dj sagen offuerueiede er for retten affsagtt, att alle dj som med deiris laugmandstold resterer och nu bleffue opleste, bør att betale dend inden halffmanetz dagh, eller derfaare søges med wurdering i deiris boe, och huilhe som iche inden dend tied betaler, daa att bøde til K:

M: otte ortuger, och tretten mark sølff vdj breffuebrud,

Same domb bleff affsagtt offuer dennom som iche til fulde haffuer betald deiris schatt.

Rasmus Jbsen Borchne haffde ladett vdj rette steffne med Fougdens schrifftlig steffning Peder Bertelsen paa Runderim, och effter hans schrifftlig indleg tiltaalde hannom, 1: Først for hand schal haffue sagtt thil Hederlig, och wellerd Mand H: Jsaach Jørgensen Sogneprest thil Selliø Prestegield att woris

*

Gunstige Gode H: SlotzHerre, Erlig och welb. Mand Henrich thott thil Boltingegaard, iche wilde komme thil hannom formedelst Presten togh for store Kosterhold aff bønderne: 2: att

bet^{te}: H Jsaach sitt Embete, och Kald, ey Retteligen som ded sig bør forretter, och farestaar:

3: Att bet^{te}: woris Gode H: SlotzHerre iche haffde behoff att komme hid att optegne drengene thj H: Jsaach haffuer tagen for mange vdj forsuar: att der schulde findes faa egein [dette forsch^{ne}: Peder Bertelsen haffuer Rasmus Jbsen tillagtt att hand for welb^{tt}: woris Gunstige H: SlotzHerre haffde angiffuett] Och effter saadan leiligheed satte Rasmus Jbsen vdj rette, om for^{ne}: Peder Bertelsen iche bør hannom saadant att offuerbewise eller lide och undgieldde effter M: B: 23: Cap: och war domb begerende:

Hertil suarede for^{ne}: Peder Bertelsen att hand dj tuende første poster iche kunde benecte, att hand jo haffuer sagtt til H: Jsaach: Belangende dend thridie post benectede hand alldrig att haffue sagtt:

*

79.

och fremlagde Fougdens schrifftlig steffning offuer Oluff Rasmusen paa bergh, att møde hannom til første sageting her holdes schulde vdj Stads schibbred Efftersom hand forleden, sommer i Reigsen vdj Eidsfiørd, sig schall haffue ladett forliude paa Baden att Rasmus Ebbesen schall haffue klagett for welb H: SlotzHerre, offuer for^{bt}: H: Jsaach, for Kosterhold, och kand schee for Messefald: End och i same steffning ladett steffne Jacob Nielsen Klocher, Rasmus Oelsen flister och Jettmund Jonsen dalsbøen, deiris sandheed vdj dend sagh att widne, och bekiende: Jacob Nielsen Klocher proffuede. att forleden sommer dj foer ind vdj Eidsfiørd, welb^{tt}: H: SlotzHerre drengene optegnede, sagde Oluff Rasmusen Bergh effter att hand spurde om Rasmus Jbsen Jeg haffuer hørtt att hand schal haffue klagett H: Jsaach for SlotzHerren for Kosterhold: End och proffuede, att hand neffnde Messefald mens iche wiste huad hand dero(m) sagde

*

Rasmus Oelsen flister proffuede att hand och sametied hørde. att Oluff Rasmusen sagde Jeg haffuer hørtt, att Rasmus Jbsen schal haffue klagett H: Jsaach for SlotzHerren for Kosterhold och Messefald: Jettmund Jonsen dalsbøen proffuede att hand sametied hørde aff Oluff Rasmusen same ord Rasmus flister proffuede: hertil vdneffnd, Oluff Oelsen Ottnes. Oluff hansen ibd: Peder Rødbergh, Poffuell schiastad, daa effterdj der iche war saa mange willige Mend tilstede som vdj dend sagh kunde kiende, och Oluff Rasmusen ey heller war tilstede, saa kunde wed dend sag intett giøres, och derfaare til widere optag

Same dagh eschede Fougden bet^{te}: Peder laurizsen oluff Suendsen degnepold vdj rette som och war vdj rette vdj Jendall vdj dawiiigh schibbred dend 21 Decemb: sidstforleden, efftersom Anna Jettmundsdaater høiness haffuer hannom tillagtt, att hand war aarsagh til att Hederlig, och wellerd Mand H: Jsaach Jørgensen Sogneprest

*

80.

thil Selliø Prestegield, hans Eldste Søn er saa Megett siugh, :

Frambkomb hand for retten, och thilspurde Fougden hannom, om hand iche sagde, der hand løyig Anna høines fraa sitt huuss, och haffde slagett hinder Neese, och Mund thil blods, Nu din dieffuell, nu schalltt du intett gjøre mig, thi ieg haffr faatt blod vd paa dig: huilchett hand iche kunde benecte:

Emod for^{ne}: Oluff Suendsens angiffuende, att H: Jsaachs hostrue, Marene Søffrenndaater schulde haffue befaltt hanom att hente Anna høines til Prestegaarden, suarede hand schrifftlig, att for^{ne}: Oluff Suendsen haffuer aabenbarlig løygett hinder paa, Mens der hand spurde derom bleff hannom suarett, hand kunde gjøre huilchett hannom løstede anna høiness schulde well iche fragaa huis hun hanom, och hans quinde tillagtt haffde:

Hereffter bleff frameschett efftersch^{ne}: proff, som gjorde deiris bogeræd, och proffuede

J: Først Hellge Aamundsen paa Hollmen, proffuede, att Zacharias Simensen paa Halss som haffuer for^{ne}: Oluff Suendsens daater

*

thil Ecte, for nogle aar siden leffuereede thill be^{tte}: H: Jsaach, atten march landschyld smør som for^{ne}: Helle annammede, vdj huilchett smør Oluff Suendsen bekiende att haffue tilagtt otte mark: och derforsch^{ne}: Hellge ded opschar, war ded fullt med stoer saltt, och bleff førtt thil thing, och besictett Mens siden ded thil Prestegaarden egein bleff hiembbarett, och i Kielleren indsatt, bleff salttett deraff bortte, och ingen wisste hurledis saadant thilgich, eller huor ded henkomb, och smørett stod egein: thilspurde Fougden for^{ne}: Oluff Suendsen om hand iche bar ded til be^{tt}: H: Jsach for hand ded aabenbarett haffde, /: efftersom hand strax dereffter fich meen paa sin Miecele:/ huortil hand suarede Nei

2. Oluff throlleboen som haffuer for^{ne}: Oluff Suendsens søster till Ecte proffuede, proffuede, att vdj Jon danielsen paa Midgaard hans brøllup, daa dj ware druchne, Komb hand, och for^{ne}: Oluff Suendsen vdj Ord sammen, om deiris Punge, huilcken tungest schulde were med penge, daa sagde Oluff throllebøen til hannom lad oss schiche bud effter denom, huortil Oluff suarede, kand schee

*

81.
din Pung schall iche were saa tung inden aar och dagh hereffter, som dend nu er, siden komb Oluff trollebøen /:diswerre:/ vdj leirmall med en hans hostruess slect, och hans boedslod derfaare bleff dømt vnder Kong Maytte: som war vngeferlich Fyrgetyffue, och Nj Rdl: och derforuden gaff thil høig^{bt} K: Maytte: for hans Ferd Ett hunder Rdl Fremdelis berette hand att forsk^{ne}: Oluff Suendsen iche haffuer gjortt hannom nogett andet Ont, en att hand wantrode hannom, for ded løffte att hand haffde loffuett hannom, att hans pung inden aar, och dagh iche schulde were saa tung som dend nu war, och ey kunde benecte, att for^{ne}: Oluff Suendsen jo haffuer werett berøcttet for en throldmand

3. Thomas Andersen Degnepold Proffuede. att for^{ne}: Oluff Suendsen haffuer sagtt thil hannom: Du schalltt aldrig bliffue mere Mand, end du nu erst, ey heller lide lenge paa din werfader Oluff Ellingsen paa Schram, och strax dereffter døde for^{ne}: Oluff, efftersom hand war siugh tilforne mens hand iche wiste om Oluff Suendsen war aarsagh dertil, och for^{ne}: thomas sielff er en stachell, och berette att forsk^{ne}:

*

Oluff Suendsen altied haffuer werett for en throldmand berøcttet:

4. Oluff Nielsen paa Kulen proffuede att der gaar snach om for^{ne}: Oluff Suendsen att huemb som hannom emod gjør, och haffuer Ord med, daa loffuer hand att ded schall angree dennom, och dereffter wederfares denom ont, och er for troldomb berøcttet:

5. Jon Andersen Hageuiig proffuede. att hannom och for^{ne}: Oluff Suensen engang komb nogen trette emellom paa byeweien, och dj schildess ad vdj en hauffn kaldes drefføn, och daa sagdeforsch^{ne}: Oluff Suendsen til hannom: Du schaltt fae en fandenss ferd, och alld din ætt, och slect, och vdj same aar fich hans daater Maritte Jonsdaater Ontt vdj hindieess heell, som hun gich Karsch, och føer paa stuffgullen, saa dj maatte holde hinder vdj sengen for smertte och piine hun, saa hastich fich, och haffde, och dereffter fich hun nogen lege domb aff for^{ne}: Anna høines/som dogh lidett hialp/och bleff hindes foed saa blød att huiss hartt hun stood paa gich ind i foden och formedelst en liden Kiep, hun derudj trad, suall dend siden op saa hun iche bleff thilpasse vdj ett gandsche aar dereffter, och fremdelis berette att for^{ne}:

*

82.
Anna høiness sametied sagde, att for^{ne}: Oluff Suendsen haffde giørtt hans daater ded paa. Ydermere faaregaff for^{ne}: Jon Hageuiigh att der hand war vngh kom der nogen trette emellom hans Moder Birgette Jonsdaater Degnepold, och for^{ne}: Oluff Suendsen och strax dereffter bleff hun siug, lige som hun war wanuittig, och sagde for^{nbtt}: Jon Hageuiigh, att hand ey kunde benecte att for^{ne}: Oluff Suendsen jo for en troldmand er berøctett:

6. Joseph Jocumsen Rødbergh proffuede, att Elffue aar siden forleden alle helgene afften, war Fougden Peder Jørgensen hos hannom, och annammede Kong Maytte: schatt, och same tied faltt Fougden och forsk^{ne}: Oluff Suendsen nogen ord emellom, om huis sild Oluff haffde fangett, och for^{btt}: Joseph berette, att hand iche wiste, om hand taalde nogett vdj deiris taale, eller ey, Och der ded bleff nu affstiltt, sagde for^{ne}: Oluff Suendsen, ded dj haffuer fixeret mig denne afften, schall en betale inden fae stunder; Daa sagde for^{btt}: Peder Jørgensen, huad mener du dermed: huortil for^{ne}: Oluff Suendsen suarede med loug, och rett: Och tridie natt effter dette scheede

*

affbrende for^{ne}: Josephs huuss, och gaard, med mistedeelen ald hans eiedeler, Mens hand iche wiste, om for^{ne}: Oluff Suendsen war aarsagh derudj eller ey: Dogh well haffuer hørtt att hand for troldomb er berøctett: Derhos bekiende hand och saa att hand i lige maade haffuer hørtt, att Oluff Suendsens Fader, Suen Knuds Degnepold, ochsaa for troldomb war berøctett: Daa sagde for^{ne}: Oluff Suendsen: Er andett iche Wsant, daa er ded wsant paa min Fader:

7: thomas Andersen Holleuiigh proffuede, att hand for nogen aar siden, med Oluff Suendsen och andre flere war til brøllup paa Midgaard vdj wlluogsund, och om afftenen bleffue lagt vdj en sengebo tilsammen, och for^{btt}: thomas Holleuiigh, laa hos en Mand Nauffnlig Niels Setterness Daa stod for^{ne}: Oluff Suendsen op aff dend sengh, som han sig nedlagt haffde: och komb for dend seng att stae, som for^{bt}: thomas Holleuiigh, och Niels Setterness lae paa, och sagde, her ligger en, mig trøster att giøre en wlockemand aff hannom, huortil for^{ne}: Niels Suarede Gud beware oss, huemb er ded, daa sagde for^{btt}: thomas ded er mig, och dermed sagde til forsk^{ne}: Oluff

*

83.
Suendsen, Gud er sterkere end dieffuelen och du er, och giørde saa korss for sig, och bleff liggendiss, om dagen dereffter som war Søndagsmorgen, dj bleffue satt thil bords, schuede for^{ne}: Oluff Suendsen maden som stod for hannom fraa sig, offuer paa for^{btt}: thomas Holleuiigh op vdj hans Faugen, och møtte hand for sig, med henderne, och fich maden tilbage egein, och giørde Kors for sigh, och gich fraa bordett, och foer fastendis till Kierchen, och berette hand att for^{ne}: Oluff Suendsen och hans Moder altied haffuer weret berøctett for troldomb:

8. Aslach Andersen wage proffuede att thidemand christoffersen ibd: wngeferlich for thi aar forleden

sagde for hannom att hand, och for^{ne}: Oluff Suendsen ginge vdj Selschab sammen fraa Halsør, daa sagde Oluff Suendsen til thidemand bliff icke vdj selschab med Aslach Wage /: efftersom dj laa ferdige och wilde Reigse til byen:/ thj ieg haffuer loffuett hannom en dryck: Dette for^{ne}: thidemand wed sin bogeræd proffuede, och derhos berette att hand och for^{ne}: Aslach, saawell som alle granderne paa for^{ne}: Wage neste dagh effter fore paa

*

en baad til byen, och som dj med en god bør wilde løbe vdj hauffnen, Hindøen, wilde baaden iche lyde styren, mens løb rett ind paa landett, och dersom H: Oluff lind med sin folch, och schibbaed iche haffde reddett dennom, daa haffde dj mist ald deiriss føring, om dj end sielff med liffuett kunde haffue kommett vdj land, dereffter laa for^{btt}: Aslach siugh ett gandsche aar om Kringh, och berette for^{ne}: Aslach, och tiedemand, att for^{ne}: Oluff Suendsen

altied haffuer werett berøctett for troldomb och for^{ne}: Aslach sagde att for^{ne}: Oluff Suendsens Fader war och vdj hans leffuendes liffue for troldomb berøctett:

9: Elling Oelsen weduigen proffuede att vdj ett Julegestebud J Kragenes, sagde for^{ne}: Oluff Suendsen, Jegh kand fae Raad til saa mange penge, att ieg Kand betale ald woxøen med, som er paa ded nesten ett halfft Kierchesogen, huad hand dermed miente wiste hand iche, mens ellers nochsom witterligtt war, att hand aldtied for troldomb haffuer werett berøctett, och ded same hørtt om hans foreldre,

10: Jettmund Herloffsen throllebøen, och Oluff Jensen Oxeholen, proffuede huer for sig, att for^{ne}: Oluff Suendsen haffuer intett

*

ont giørtt dennom men eller well haffuer hørtt røcte att hand er en troldmand, som er vdj meenige mands munde der vdj sognett sauell som andensteds:

Till forsk^{ne}: Proff huer for sig suarede Oluff Suendsen att dj sagde hannom ingen sandhed paa:

Hernest bleff Anna Jettmundsdaater høines eschett vdj rette som i lige maade dend 21: 10bris: sidstforleden war vdj rette paa Jendall i Daawiigh schibbred

Frembkomb hun for retten, och bleff aff Fougden tilspurtt om hun endnu wilde were dj ord bestandig, som hun haffuer thillagtt for^{ne}: Oluff Suendsen och hans quinde att dj schulde were aarsagh til be^{tte}: H: Jsaachs Eldste Søns Siugdomb, Huortil hun Suarede icke att kand benecte, att hun jo haffuer sagt ded mens haffuer ingen proff och widnisbiurd dennom ded att Kand offuerbewiise: Ey heller med rette Kunde for^{ne}: Oluff Suendsens hostrue Astrich Knudsdaater saadant tillegge:

Bleff eschett efftersch^{ne}: tuende proff, som

*

som och vdj forsk^{ne}: Oluff Suendsens sagh proffuett haffuer, och daa gjorde deiris bogeræd:

Først Oluff Nielsen paa Kulen proffuede att hand for nogen tied siden, war hans quinde falden vdj en wseduanlig siugdomb och daa Komb for^{ne}: Anna høines till hinder, och siød en drych aff Munngott,/: Men huad hun derudj Komb, eller dertil brugtte wiste hand iche:/ som hun schulde dricke, och gaff hinder nogett saltt att æde, och strax hun haffde ædett ded bleff hun helbrede: Dette for^{ne}: Anna høines iche kunde fraagaa:

Dernest proffuede Jon Hageuiigh att for^{ne}: Anna Høines Komb till hannom, och wilde lege hans daater,

som hasteligen haffde faett Ont vdj sin heel, med stoer smertte och piine, och for^{ne}: Anna faaregaff, att forsk^{ne}: Oluff Suendsen haffde giørtt hinder ded paa, som berørtt er, och brugtte hun til same legedomb en kande lybsch Øll, som hun siød gras vdj, och bagede hinder dermed, mens om hun leeste deroffuer, eller brugtte andett vdj Øllett end grass wiste hand iche dogh same hines legedomb hialp lidett: hertil suarede hun, att hun iche brugtte andett end grass dervdj:

*

85.

Fougden tilspurde hinder huad slags grass hun brugtte til saadan hines legedomb Suarede hun, Rød Suartt, huid, blaa, och allehande farffue grass, mens gaff ingen nauffn derpaa:

Knud Oelsen degnepold giørde sin bogeræd, och proffuede att vngeferlich for fire aar siden Komb hand aff fiorde, daa møtte for^{ne}: Anna høines hannom wed en Jord Kaldes Krogen, och effter hines egen bekiendelse, haffde en anden Kierling med sig paa baden wed nafuffn Gurj, bode paa Rexnes, och er wed døden affgangen, som Rode med hinder. Och berette for^{ne}: Knud att hun lagde om bord med hannom, och fich hannom, ett halff schilling brød, och bad hannom nogle gange att hand schulde æde ded, och der hand ded iche wilde æde sagde hun, du schaltt æde ded, dett er nogett andett end brød, noch sagde hun ded er wist andett end brød, men hand fich hinder ded egien och Rode fraa hinder, dette benectede hun: Ydermere proffuede, att hand war megett ilde foren vdj sin foed och paa nogle aars tied iche kunde gaa derpaa, daa erbød hun sig, att wilde lege hannom men hand wilde iche, dette hun ey benecte kunde.

*

Bleff hun aff Fougden tilspurt, om hun iche haffde werett paa en Jord Kaldes halsør och hiulpett med sin legedomb, en quinde samesteds wed naffn Gundele thostensdaater, som war megett siugh, och schrøbelig som hun først hardelig benectede, dogh siden bekiende att hun war der och fich en flescheschinche, och andett meere for sin wmagh och legedomb.

Noch tilspurde Fougden forsk^{ne}: Oluff Suendsen, om hand iche haffuer sagtt att naar andre farer vd att fische, daa sider Anna høines hiemme och dricker baade Øll, och wiin, huortil hand suarede att hun sielff haffuer sagtt ded, Mens hun ded benectede.

Eids schibbred

Anno 1643: dend 29 Januar bleff sageting holden paa lund, aff Kong Maytte Fougett Erlig och wellact Peder laurizen, neruerende dend sorenschriffuer Jffuer Anchersen, och aff laugrettett,

Rasmus Møchelbost
Oluff Sellebach
Knud Staurum
Oluff Engeland
Michell Aare
Anders Oremb
Caspar Nøsdall
Steffen Alsager
Rubberrt Staurum

Jacob liid,
Ingebrett løchen
Waldemar Nøsdall
Goute schorhoug
Oluff Seffdeland,
hans Møchelbost
Knud balchnes
Srefffen haffsaass
Rasmus Nyegaard

Rubberrt Staurum beklagede, att nu forleden Juell kom Rasmus Jettmundsens Søn ibd Steffen, och Oluff Jørgensens ibd thil Rubbert sin dør, och sende bud ud thil Rubbert att hand wilde komme ud, som hand och giørde daa sagde Steffen, och Oluff Jørgensen til hannom hui hialp du iche dend quinde paa thingett

Nemlich Anna høines, och i ded same sprach(?) Oluff thil med en Kniff, etter Rubbertt, och hand gich ind i stuffun, och hans quinde bleff scharen vdj haanden,

Fougden tiltaalde alle dennom som end nu Resterer med deiris laugmandstold, och effterstaende schatter, och satte vdj rette

*

om dj iche bør nu strax att betale, och derforuden bøde vdj breffuebrud, otte ørtuger, och thretten mark sølff, hertil vdneffnd, Steffen haffsaas Jacob lied, Ingebrett løchen Goute schorhoug, Oluff Sellebach, och Knud Staurum, daa effter dj sagen offuerweiede er for retten affsagtt: Att dj bør, och betale baade Effterstaende schatter, och laugmandstold inden halffmanetz dagh hereffter och huo som inden des iche betaler daa att bøde thil Kong May: otte ørtuger och thretten mark sølff vdj breffuebrud,

H: Hans lemmecke medtiener vdj Guds ord thil Eids Prestegield haffde ladett vdj rette steffne Christen Rasmusen Schreder, och wed sin schrifftlig indlegh hannom tiltalde, for nogen wquems ord hand haffuer Jørgen panter thillagtt, att hand schulde haffue Kaldett

for^{btt}: H: Hans vdj Niels hierminds huuss En durach, och satte vdj rette, om hand iche bør Jørgen panter ded offuerbewise, eller bliffue en løgnere:

Fremlagde Christen Rasmusen Schreder en schrifftlig steffning, offuer Niels Hiermind

*

87.

och hans tiener Mogens hansen, saa och Børge Staurum, Knud ibd, och Michel Aare, deiris sandhed vdj dend sagh att widne, och bekiende,

Niels Hiermind Proffuede att hand en gang /:som dette schelderj schulde haffue scheid:/ haffde bødett dend dannemad H: Hans lemnecke, och Jørgen Panter thil Giest, mens hand høiligen benecter, att hand iche hørde att Jørgen Panter enten scheldede eller kallede H: Hans nogett vdnaffen:

Børge Staurum, Knud ibd: och Michell Aare proffuede att dj aldrig hørde, att Jørgen panter scheltte paa her Hans med vdnaffn

Och effter saadan leiligheed Ombed forsk^{ne}: Christer Rasmusen megett vdmyglic be^{tt}: H: Hans lemmecke att hand for Guds schyld, hannom ded wilde forlade, att hand saadant wquems ord vdj hastigheed, om hannom lod falde, huilchett H: Hans daa paa dett sidste for mange gott folchs forbøns schyld effterlod Huoremod forsk^{ne}:

*

Christer Rasmusen sig for retten beplicatede att dersom hand effter denne dagh lader sig befinde, enten emod H: Hans, hans hostrue eller nogen anden, med wtilbørlig ord eller gierninger, lønlig, eller aabenbare, daa derfaare att lide effter lougen, och derforuden denne sagh att staa hannom aaben fhare:

Jørgen Panter borger vdj Bergen haffde ladett steffne for^{ne}: Christen Rasmusen schreder for hand dend 25 Aug: sidstforleden Er kommen for hans dør, och med att schillige schilderj, och mundbrug vdmanett, samptt med trusell, och vndsigelse hannom groffueligen offuerfaldett,

bleff effterschre^{ne}: proff fremeschett:

Johannes Jacobsen paa Eidett gjorde sin æd, och proffuede att hand hørde Christen Schrede sagde thil Jørgen Panter, haffde ieg dig herude paa marchen [och min fem finger i dig] ieg schulde klappe dig, mens huad deiris trette war sagde hand ded matte dj sielff wide

Peder Rasmusen Møchelbost proffuede att hand hørde att Christen Rasmusen vdmæned

*

88.

Jørgen Panter med ett par neffuer, paa marchen, men huad deiris trette war wiste hand iche,

Anders Pedersen hundeid gjorde sin æd och proffuede att deiris Nod stod fast vdi ett ancker, och daa stod Christen Rasmusen vdi fieren, och sagde om Jørgen Panter see huor hand staa och gloer vdi egiennem winduett, siden fald Jørgen, och for^{ne}: Christen nogen ord emello(m): och Jørgen sagde til hannom din store kiefft: daa suarede Christen, komb vdi paa allminding, ieg haffde aarsagh til att giffue dig ett slagh paa Munden,

Peder Andersen Staurum gjorde sin æd, och proffuede, att ded første di fich dett ancker op som deiris Sildenod stod fast, och kom Jørgen Panter thil, Robtte Christen Schreder Priis offuer anckerett, ded same proffuede Rasmus Jacobsen Møckelbost, och som di kom op paa marcken, daa kaldede Jørgen panter forsch^{ne}: Christen

*

Schreder for en flegell, daa suarede Christer Schreder Komb herud huor Smalle min boxer(?) er, daa ~~schulde Jeg~~ haffde [ieg] min fem finger vdi dig, daa schulde ieg Shnoe dig om

Effter saadan leiligheed satte Jørgen Panter vdi rette, om forsch^{ne}: Christer Schreder for hand thillagde hannom att hand schulde haffue schildett paa H: Hans lemmecke [som hand iche kunde bewise] saa och hannom ~~mett wtil~~ vdsagde, och vdeschede, om hand iche derfaare bør att lide effter lougen, och war domb begerende

Och for gott folches forbøns schyld effterlod ~~Fougden~~ Jørgen Panter hannom dend sagh, huoremod Christen Schreder sig beplicatede att saa fremt hand sig etter denne dagh lader befinde, emod Jørgen Panter hans hostrue, och børn [eller nogen hannom wedkommendes] med wquems ord, eller gierninger, daa derfaare att lide effter lougen, och desforuden denne sagh staa hannom aben fahre,

Fougden affsonede med Christen Schreder for for^{ne}: Sager for hans fattigdombs schyld til Kong Maytte: thj Rdl

*

89.

Christen lind paa sin Søster Karene linds wegne opbød allt huiss odelsgoods hun haffuer vdi pant vdi Eids schibbred til neste odelsmand att løse

Christen lind lod leese ett pantebreff som Anna henrichsdaater Myre thil hans Søster Karene lind vdgiffuett haffuer paa atten marksleie vdi remen for femten Rdl och tho slette mark: och deraff annamme, och oppebeere ald rettigheden effter Norgis loug, indtil hinder hinds vdlagde penge betaltt worder och dersom schatter och anden vdgiftt iche kand fyllestgiøre Renten daa hun och hinds arffuinger ded fyllestgiøre huilchett hinds Mand Jsaach halduorsen sielff samtøchte

Christen lind fremlagde Ett Kiøbebreff att Oluff Oluffsen vdi Ordall Knud Mogensen ibd och Erich Mogensen timmerstøll haffuer sold Karene lind Ett halfft pundleie vdi tiørstad

*

Jsaach halffuorsen Myre, och Arne halffuorsen Alsager bekiende att deiris Fader Halduor Arnesen leffdall for Elffue aar siden haffuer pantsatt til Jørgen Christoffersen Ett halfft pundleie vdi leffdall for tho Rdl, otte slette dl och tho och thønder thiære. Noch for^{ne}: Arne halffuoersen pantsatte thil forsch^{ne}: Jørgen Christoffersen Nj marksleie vdi for^{ne}: lefdall, for femb Rdl och siuff slette dl deraff

att anamme ald rettig heeden effter Norgis lough indtil hannom forsk^{ne}: Summe betald worder

Jørgen Christoffersen opbød for retten ett halfft pundslæie vdi hundeid hand vdi pant haffuer til neste odelsmand att løse

Jon willumsen borger vdi Bergen haffde ladett vdi rette steffne, lauriz Abrahamsen tienendis Jørgen Pedersen borger vdi Bergen och tiltaalde hannom:
Først for hand haffuer beliggett hans buedeie Gurj Gregorisdaater, for ded andett for hand haffuer beliggett hans thienistquinde Maritte Jacobsdaater

*

90.

For ded tridie for en timmerstoch hand faaregiffuer, att for^{ne}: lauriz Abrahamsen hannom tiuffactelig haffuer fraastalen, och sold til Elling Ness:

For ded fierde for en stoch lauriz Abrahamsen schall haffue lagtt iblant sin hosbonds timmer, och komb Jsaach halduorsen Myren til och stod hans husbond for^{btt}: Jon Willumsen merche paa huilchen Jsach sig siden schulde haffue wedkient, och dend til sig annammede:

For ded femte haffde hannom att tiltaale for huis penger hand hannom schyldich war

Michell Grimslie proffuede, att hand leffuerede nogett thimmer til lauriz Abrahamsen paa hans hosbonds Jon Willumsens schyld och eblant ded timmer hand leffuerede, kiende hand en stoch egein, hos Elling Ness, som lauriz Abrahamsen hannom sold haffde och lauriz iche benectede att hand jo solde Elling en stoch mens iche aff hans husbonds timmer

*

och bekiende Michell grimslie, att hand och thomas Melum siden gaff for^{ne}: lauriz Abrahamsen En stoch - halffemte allen lang, och sagde lauriz, att ded war dend stoch Elling Ness bekom hos hannom, Effter saadan leiligheed satte Jon Willumsen vdi rette om forsk^{ne}: lauriz Abrahamsen iche bør for forsk^{ne}: poster att lide och vndgielde effter Norgis lough,

Jsaach Myren bekiende att hand haffde En stoch som war iche tho schilling werd, och haffde bekommet hos Michell grimslie, som kom neder paa wadsenden med H: Mogensens timmer

Bleff lauriz Abrahamsen etter hans ydmyge begering forladett huis hand sin husbond haffuer emod giortt, belangende huis for^{ne}: lauriz kand were sin forrige husbond Jon Willumsen schyldich, Derom schee en Rictig affregning emellom denom

91.

Gimmestad schibbred
Gloppen

Anno 1643: dend 1 feb: bleff allmindelig sageting holden, paa Østrim, aff Kong Maytte Fougdet Erlig, och wellact Peder laurizsen neruerende dend sorenschriffuer Jffuer Anckersen, och aff laugrettett.

Oluff Wareid
Ambrosius lothe
Jon hiellmesett
Gabriell lodzberg

Anders Aasmundnes
Oluff henden
Philippus lothe
Mogens houge

Peder Andenes
thorben Østrim

Anders Berrie
Rasmus lothe

Fougden affsonede, med Oluff Simonsen fittie for Karj Oelsdaater abbelsetter hand haffuer beliggitt, och iche will ecte, for hans fattigdombs schyld for siuff Rdl

Fougden affsonede med Knud Pedersen hopland for hans quinde hand belaa før deiris brøllup for three Rdl

Fougden tiltaalde menige mand som Rester med med deiris odelsschatt, allmindelig

*

schatt, sauge och boerschatt saa och laugmandstold att dj dend nu strax betale, och ettersom en deel dermed Resterer satte hand vdj rette om dj iche bør strax att betale eller søges mett vurdering i deiris boe, och derforuden bøde otte ortunger, och tretten mark sølff vdj breffuebrud, och war domb begerende hertil udneffnd Harald Houge, Gund Aanestad, Anders Aasmundnes Jon hiellmesett, Mogens houge och Peder Andenes, daa effter dj sagen offuerweide er for Retten affsagtt, att huilchen som iche betaler forsk^{ne}: schatter, och laugmandstold inden halffmanez dagh hereffter bør att bøde til Kong: Maytte otte Ørtuger, och tretten mark sølff vdj breffuebrud, och dogh betale for^{ne}: schatter och laugmandstold, eller derfaare søges mett vurdering i deiris boe:

Fougden affsonede med Oluff Andersen hestenes for Barbraa Oelsdaater hiemsetter hand haffuer beliggitt, och iche wilde ecte, for hans store fattigdombs schyld for otte Rdl, hun er fahren herifraa, och berettes, hun er vdj Sougen lehn:

*

92.

Paa Hederlig, och wellact Mand H: Jørgen Abelsen Sogneprest thil Gloppen prestegield, thiltalde Hans Absalonsen Antonius Deuigen, for hand iche haffuer giffuett hanom bøxell aff hans Jordepartt hand bruger vdj Dauigen och beplictede hand sig att were vdj be^{te}: H: Jørgens minde inden halffmanez dagh hereffter, eller siden att lide domb:

Anders Arnesen paa følleid tiltalde Peder Andersen Borger vdj Bergen for ett halff pundsleie, hand sig tilholder, som hannom effter twende dannemends forseiglinge, er vdaff Helge Arnesdaater och hinded mand Oluff Elingsen pantsatt, som och hans egin bewilging effter pantebreffs formelding, formiente att hand en stoer Summa paa hans Faders wegne haffuer betald, och hand burde same halffue pundsleie att beholde, och effter hans schrifftlig Jndlegh, satte vdj rette om hand iche bør att yde same halffue pundsleie, och war domb begerende, hertil vdneffnd, Gunder Arnestad, Ambrosius lothe,

*

Gabriell lodsbergh, Oluff Rauffnestad Anders Rødsetter, och Rasmus lothe, daa effter wy denne sagh offuer weiede, och effterdj der findes en wcasseritt pantebreff, och forligelse afft trende Mend forseiglede, wiste wy iche herudj att kiende, och domme ald dend stund same forligelse [och pantebreff] staar wed sin fulde mact att sin tilbørlige dommer Vcasserit:

Wrich Martinusen paa Sigdestad haffde ladett vdj rette steffne Jon Jacobsen paa Gloppestad for en halff løbsleige hand forholder hannom, och hans medarffuinger landschylden aff, huilchen landschyld for^{ne}: Jon Jacobsens Fader sin lifstied vdgaff, och siden hans Broder Peder Jacobsen, och for^{ne}: Jon Jacobsen nu iche vdgiffue will forminte, att hans faderfader ware vdj sin arffuedeell misbytt, daa effterdj ingen wisse Kundschaft herom findes, er sagen til aasteden henfunden, dogh wed same steffning att møde som

nu aff Fougden vdgiffuett er:

*

93

Stryen schibbred

Anno 1643: dend 7 februar: Satt Sageting paa hild aff Kong Maytte: Fougett Erlig, och wellact Peder laurizsen, neruerende Jffr Anchersen sorenschriffuer, och aff laugrettett

Arne hegdall lensmand	Arne Sunde
Rasmus Rand	Simen liuslou
Poffuell bøe	Anders frøsetter
Anders Dragsetter	Arne Andersen hegdal
Anders Røgh	Jacob Selbergh
Oluff thisthammer	Rasmus hilde
Oluff Schoden	Anders Schoden
Johannes Nesse	Anders Støffuereid
Peder i Wiigh	Rasmus Øffuereid
Anders liuslou	lasse Floo
lasse Kiercheid	Aamund bøe

Meenige tilstede werende allmue anloffuede att betale til Niels Harbo, nar buetienden vdj Sommer førstkommende schall anammes, for Fougdegaardens arbeid seeniste aar hand her war Fougett somme Sex somme Siuff schilling och ellers effter deiris formuffue, som dj vdgaffue vdj Salig Mouriz Jonsens Fougderis tied:

*

Fougden affsonede med Euind Knudsen hauge for hans festemø Anna thorbensdaater Selbergh hand belaa for deiris brøllup for three Rdl:

Fougden tiltaalde Oluff Mathis Korrestad for Maritte Andersdaater ibd hand haffuer beliggett och iche will ecte: Och bekiende hinds stiffader Jffuer Oelsen, saa och lensmanden Arne hellesen att dj ere wenligen, och well forligtte, med forsk^{ne}: Oluff Mathisen for hinds møspilde, saa hun dermed er tilfreds. Affsonede Fougden med hannom for hans fattigdombs schyld for otte Rdl: och haffuer hun slett och aldeilis intett tilbeste:

Fougden tilheltt allmuen vdj nederstryen Sogen, som pleier att holde Kiercheds bro wed mact, strax att gjøre dend ferdig, och anloffuede dj att gjøre dend ferdig huer sin anpartt, effter dend forliigh som hans wesnes dennom emello(m) giørrtt haffuer: 1: J ded lagh nermest støffreids land: Hans Yttereid, Peder, och Jon ibd. 2: i ded lag dernest, Jon Støffuereid, Anders ibd: och dend som følger Suerches gods:

*

94.
3: lundelagh: Rasmus lunde, Oluff Andersen, ibd: Oluff loduigsen ibd: Oluff Oelsen ibd: Claus ibd: Enchen, och Jon ibd: 4: ded lag dernest Peder Dispen Anders ibd Oluff Andersen meersunde, Anders lassesen ibd: Oluff Erichsen ibd: Oluff thydsch: 5: Kierchends lagh, Elling Kiercheid, lasse, Oluff boduarsen, Jon Rasmusen, Peder Madsen och Jacob ibd: Arne Sunde, Enchen, och Erich Knudsen ibd: 6: ded lag dernest, Rasmus Øffuereid Peder ibd: Store Rasmus giørffuen, vng Rasmus, Jacob och Oluff Mogensen ibd: Jens bloch, och Jens Sunde 7: i ded lag dernest Oluff boduersen Setter, Jffuer ibd: Jsaach Kiercheid baade Encher paa thenden, och Boduer inderlunde, 8: nermest Kiercheids land, Berder schor, Karl i lien, lasse Jensen Sunde, Ytterlunde, och Jnderlunde schulle holde Øghoelebroen:

Sandebron, schall holde wed mact, dj Mend som boer paa Dale Ytter hattledal, Jnder hattledall, Jnder

Mursett, diubuild, Fæn, Suingsetter, och lunde,

*

Riise bro schall holde wed mact 1: forstelag Nederberg, bu. de, offuerbergh, 2: lagh Aarne Ytterbø, 3: thoning, windsrøgh, och wesness, 4: lagh Jnderbø, Riise

Anloffuede allmuen, attforsch^{ne}: broer schall bliffue ferdig giørde, thil S Haluards dagh førstkommende i ded seeniste:

Fougden tiltaalde Birgetta Knudsdaater Grouff, for hun haffuer husett och heelett tuende Omløbs companer forleden winter 1642: och dend ene stach Oluff Jachumsen paa Boelstad hans søn, och siden begge borttrømte: som hun iche kunde benecte, effterlod Fougden hinder dend sag for hines fattigdombs schyld for en Rdl

Fougden tiltaalde alle dennom som resterer med odels, Sauge och allmindelig schatt saa och laugmandstold och satte vdj rette om dj iche strax bør att betale, eller søges mett wurdere i deiris boe, och derforuden bøde til Kong Maytte otte ortuger, och tretten march sølff, och war domb begerende hertil udneffnd, Oluff Schoden, Anders ibd: Anders liuslou, Simen ibd: Rasmus hilde.

*

95.
och Anders Dragsetter, daa effter dj sagen offuerweide er for retten affsagt, att en huer som resterer enten med schatter, eller laugmandstold bør dennom att betale inden halffmaanetz dagh eller derfaare att søges mett wurdere i deiris boe och huilchen som inden dend tied iche betaler, daa att bøde till Kong Maytte: otte Ortuger, och tretten mark sølff vdj breffuebrud:

Jacob Bendsen vdj henden solde och affhendett til Jacob laurizsen Rødsetter Ett halfft pundsleie vdj Rand til ewig odell och eige for Sexten Rdl, beseiglingsmend, Oluff Schoden, Rasmus Rand anders liuslou, och Simen ibd:

Fougden tilholt allmuen vdj Vduiigh Sogn att dj schulle giøre Klopperne ferdig offuer wige field, saa snart scharen er affgaed, saa och dend bro emellom werlou och haug hui nogen herudj forsømmelig findes daa derfaare att stande tilrette som wedbør:

Fougden affsonede med Rasmus Jørgensen Dragsetter for hans quinde Marj Oelsdaater hand belaa for deiris brøllaup for hans fattigdombs schyld for tho dl:

*

Fougden Eschede vdj rette Oluff Rasmusen tielloff, och Maritta Andersdaater ibd: møtte paa hines wegne hines stiffader Christoffer Rasmusen, och tiltaalde dennom for dj haffuer haftt beblandelse sammens, och hun gaar fructsømmelig och ere med huerandre vdj tridie och tridie leed beslectett som dj iche Kunde benecte, effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette om forsk^{ne}: tuende personer iche bør att lide effter Kong Maytte: forordning, och war domb begerende, hertil udneffnd Oluff Schoden, Anders ibd: Arne Sunde Rasmus Rand. Simen liuslou, Anders Jensen ibd Poffuell bøe, Anders frøsetter Anders Dragsetter, Jacob Selbergh, Johannes Nesse, och Rasmus hilde, dereffter dj sagen offuerweide, och effterdj forsk^{ne}: Personer ded iche benecter, wisste wy ey rettere herudj att Kunde kiende och dømme, end att forsk^{ne}: Oluff Rasmusen och Maritta Andersdaater jo bør att bøde effter deiris effne och formuffue, och rømme Bergen Stiff effter Kong Maytte: forordning dat Kiøbenhaffn dend 16 Junij 1637.

*

96.
Arne hegdall lensmand, Aasmund bøe, Anders Støffureid lasse Kiercheid, Peder i wiigh och lasse floo,

bekiende att for^{ne}: tuende personer som bleffue tildømt att rømme Bergen Stifft haffuer slett, och aldeilis intett til beste huilchett deiris grander och proffuede

Fougden Eschede vdj rette Oluff Botolffsen Nederbergh, och Birgetta Jffuersdaater offuerbergh, for dj haffuer liggitt vdj ett ont wkysch leffnett, och aufflett barn sammens och hand er en Ecte Mand, och haffde for^{ne}: tuende personer aldeilis intett tillbeste.

Guttorm Oelsen tienendis Erlig, och wellact Mand Peder Jørgensen vdj louen, affstod vdj Hederlig, och wellact Mand H: Peder Gabelsen Sogneprest til Jndwiighs prostegield och Proffuest vdj Nordfiord saa och Erlige, och wellacte Mand be^{tt}: Peder Jørgensen, och Garbrant cornilsen, och meenige laugrettens neruerelse ald huis rett, och Rettigheed hand for Rødebols rett kand haffue

*

thil Aase vdj Daawiigh schibbred effter som hand same Jord med sin foreldre opryddett haffuer och er hans Faders Eldste søn till Erlig och wellact Peder laurizsen Fougett her vdj Nordfiord, och hand att giøre sig same gaard nu herefftersaa brugelig hand kand, och der att indsette huemb hanom løster, wpantalett aff for^{ne}: Guttorm effter denne dagh vdj alle maader, och oppebar hand her for retten for same hans Rødebols rett aff be^{tt}: Peder laurizsen sex Rdl:

Rasmus Andersen hilde, och Jacob thorgildssen ibd: bleffue tilfunden att betale til Garbrant Cornilsen huer thj slette mark: efftersom en huer aff denom war en tønde tiere schyldich, inden halffmaaez dagh, eller søges mett wurdering i deiris boe,

Fougden tiltaalde Morten Rasmusen frøholm for ett støche Smør hand haffuer sold til Garbrant Cornilsen vdj huilchett smør fantes en stoer steen, som Garbraut Cornilsen wed høiigeste æd bekrefftede att same steen war vdj Smørett der dend til hans dreng bleff leffueritt, Effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette,

*

97.
om for^{ne}: Morten iche bør att bøde effter lougen, hertil Suarede for^{ne}: Morten att hand solde Garbrant Cornilsen same Smør, men iche wisste hurledis dend steen derudj Komb Ey heller kunde bekomme Elffue Mand thil sig att Suere sig frj: hertil vdneffnd Peder wigen, Jacob Selbergh, lasse Kiercheid, lasse Floo, Anders Støffuereid, och Aamund bøe, daa effter dj sagen offuerweide wisste dj iche rettere herudj att kiende end for^{ne}: Morten frøholm jo bør att bøde derfaare otte Ørtuger och tretten mark sølff effter KB 10 cap

Dend 8 februar atter forsamlett paa Hilde forsk^{ne}: laugrettemend,

Arne Rasmusen paa Møchelbost paa sin Husbonds Hederlig wellact Mand H: Zacharias Christoffersen Holch Proffuist vdj Romsdallen och Sogneprest til weddø prestegield, thiltalde Oluff Nielsen Møchelbost for siuff aars landschyld aff En løbsleige,

*

hand bruger vdj for^{ne}: Møchelbost, aff huilchen løbs leige be^{tt}: H: Zacharias haffuer fest och bytt til forsk^{ne}: Arne Møchelbost En halff løbsleige dend 11 Martij 1641 effterdj for^{ne}: Oluff baade med landschyld och tridie aars tage, Jndsad, huilchen boxelZedell hand i Ringeste maade iche haffuer actett, Mens endaa trozeligen haffuer brugtt dend heele løbs leige effter saadan leiligheed satte forsk^{ne}: Arne Møchelbost paa be^{tt}: hans Husbonds H: Zacharias Christoffersens wegne vdj rette om forsk^{ne}: Oluff Nielsen iche bør att rømme och endtwige same Jordepartt, och war domb begerende hertil vdneffnd

Rasmus i Rand, Anders liuslou, Poffuell bøe Rasmus hilde Aamund bøe, och Jacob Selbergh, daa effter dj denne sagh offuerweide, och effterdj forsk^{ne}: Oluff Nielsen sielff bekiender att hand resterer Siuff Aars landschyld och saad vdj wfrelse: wiste dj iche rettere herudj att Kunde kiende och dømme. end att forsk^{ne}: Oluff Nielsen jo bør att rømme same Jordepartt och dogh betale sin landschyld effter L: B: och løse sitt boe effter sex mends sigelse 1 Cap och 10:

*

98.
Peder Jørgensen vdj louen tiltaalde Anders Johnsen Fæen for hand vdj tuende aar haffuer saad sin Jord vdj wfrelse och iche tagett dend egen til tridie aars tage, nemlig En halff løbsleige som Erich Siffuersen paa dale til Peder Jørgensen pantsatt haffuer, desligeste for modtuilligheed, att hand war tilsagtt att schulle føre hannom til byen, som hand iche wilde saauell som och titt, och offte send hannom bud att hand schulde komme til hannom, ey heller haffuer giørtt, beplictede hand sig att fhare ind til Peder Jørgensen och med hannom inden Manetz dagh Clarere, baade for tridie aars tage, och modtuilligheed och nu hereffter findis hörig, och lydig effter Norgis loug, vnder dend straff som wedbør,

Peder Jørgensen tiltalde Jørgen Fæen for Elffue tønner tiere, En slett dl. Nj schilling, Ett Quarteer sild , Noch En Rdl huilchen schyld hand iche Kunde benecte, effter saadan leiligheed satte Peder Jørgensen vdj rette om forsk^{ne}:

*

Anders Fæen iche bør att betale for^{ne}: schyld och war domb begerende hertil vdneffnd Oluff Schoden, Anders ibd: Arne Sunde, Anders liuslou. Aamund bøe, och Poffuell ibd: daa effter dj sagen offuerweide, och effter dj forsk^{ne}: Anders for^{ne}: schyld iche Kunde benecte, wiste dj iche rettere herudj att Kunde Kiende, och dømme, end att for^{ne}: Anders Fæen jo bør att betale be^{tt}: Peder Jørgensen forsk^{ne}: schyld inden halffmaanez dagh eller søges mett wurdering i hans boe, effter K: B: 3 Cap:

H: Peder Gabelsen tiltalde Johannes Nesse for atten pundslie vdj Nesse, hand aff Prestebolens gods bruger, som hand haffuer nu saad tuende aar och iche tagett same Jordepartt til tridie aars tage. wansett, att bøxelen altied haffuer fullt Presten, aff prestebolens partt, møtte for^{ne}: Johannes, och war begerende, att H: Peder med dend sagh wilde opholde, och dersom hand med hanom inden waarting iche Kunde forænes, daa gierne att wilde lide domb:

99.
Jon Rasmusen tienendis Wellacte Peder laurizsen Kong Maytte: Fougett haffde ladett vdj rette steffne sin Swoger Rasmus Oelsen Erdall [och hannom tiltaalde] for hand haffr tagett Ett Pundslie til førstebøxel aff H: Biskop, noch aff lesemesteren M: Jomes Søffrensen En halff løb, och Siuff marksleie, och aff H: Peder Gabelsen siuff marksleie [vdj for^{ne}: Erdall hans Fader tilforne, och siden hans stiffader vdj brug hafft haffuer] som hand forminte att were nermere til att bruge end hans suoger, och effter hans schrifftlig indlegh satte vdj rette om hand iche bør att nyde och bruge forsk^{ne}: Jordepartt och war domb begerende hertil suarede for^{ne}: Rasmus Oelsen och berette att hand louligen paa same gaard er indkommen, och fremlagde Welb^{tt}: H: Bishops, och lesemesterens bøxelzedeler paa for^{ne}: Jord och H: Peder sielff bekiende att hand forsk^{ne}: siuff marksleie hanom bewilgett haffde: och herforuden haffuer for^{ne}: Rasmus hos sig dend gamle quinde huis Mand [som war Jsach ordal] for hanom nar den affstaed haffuer

*

och hindes liffstied schall haffue hos hannom vden nogen affgiffit aarlig three Wager sæd och tree nød til foders: och effter saadan leiligheed war i lige maade domb begerende, hertil vdneffnd, Oluff Schoden, Anders ibd: Anders liuslou, Simen ibd: Anders Dragsetter, och Arne Andersen hegdall: daa effter dj denne sagh offuerweide, och effter dj forsk^{ne}: Rasmus Oelsen haffuer baade, H: Bishops och

leesemesterens boxelsedler saa och bett: H: Peders bewilging paa for^{ne}: Jordepartt, derhos ochsaa haffuer dend gamle quinde hos sig til vnderholdingh, ere wy iche mechtige paa for^{ne}: gode Mands bøxelZedeler att Kiende, mens thill woris Gunstige offuer dommere ind stiller:

Anno 1643 dend 9 februar: bleff Sageting holden paa Hilde vdj Stryen schibbred vdaff Olden aff Kong Maytte: Fougett Peder laurizsen, Neruerende dend Sornschriffuer Jffuer Anckersen och aff laugrettett vdj for^{ne}: Olden schibbred

100.

Oluff Brynestad	Jon Haimb
Børge Melum	Anders louen
lasse louen	Daniell Murj
Rasmus thungøen	Rasmus setter
Morten Eide	lauriz louen
Rasmus thungøen	Rasmus Murj
Jacob Murj	
lasse bryndestad	

Oluff lassesen Brunold stod for retten /: efftersom hand en rum tied haffuer holdett sig fraa alternes sacrament [och ligger vdj ett vkysch leffnuett med Anne lassesen daater strand] :/ och beplictede sig, att saa fremt hand iche for sin forseelse haffuer stoed Kierchens Disiplin inden waarting førstkommende, daa wden widere domb att rømme, och Endtuige Kong Maytte: Riiger, och landet effter højig^{btt}: hans Maytte: forordning dat Kiøbenhaffns slott 2: 7bris 1628:

Fougden affsonede med Jsaach Ellingsen tyffuen, for Birgetta Sandersdaater ibd: hand haffuer beliggitt, och hand er en Ecte Mand for hans fattigdombs schyld for otte Rdl: och hun haffuer aldeilis intett thilbeste:

*

Fougden tiltalde dennom som med Odels, eller allmindelig och anden smaatold schatt resterer, saa och laugmandstold att dj dend strax betaler, och huilche som nu iche betaler satte hand vdj rette om dj iche bør strax att betale, eller søges med wurdeering i deiris boe, och derforuden bøde til Kong Maytte otte Ørtuger, och tretten mark sølff vdj breffuebrud: hertil vdneffnd, oluff brynestad, Anders hulichsen louen, lasse Jørgensen ibd: lauriz ibd: Daniell Murj, och lasse Brynestad daa effter dj sagen offuerweide er for retten affsagtt att dj som Resterer, med odels schatt, allmindelig schatt och anden Smaatolder saa och laugmandstold bør same Resterende schatter och laugmandstolden att betale inden halffmaanez dagh, eller søges mett wurdeering i deiris boe, och huilchen som inden dentied iche betaler daa att bøde thil Kong Maytte: otte Ørtuger, och tretten mark sølff vdj breffuebrud:

Jsaach Rasmusen Møchelbost tiltaaldes aff Jens bloch for tho slette dl En mark: Ett pund, och sex mark smør, som hand iche benecte bleff tilfunden att betale hanom for^{ne}: schyld inden halmanez dagh eller søges mett wurdeering i hans boe,

*

101.

Mogens Oelsen brynestad bleff thilfunden att betale Jens bloch - three slette dl Ringer tho schilling hand hanom schyldich er som hand iche kunde benecte, inden halffmaanez dagh eller søges mett wurdeering i hans boe,

Gunhild Erichsdaater paa Steensager pantsatte til sin broder Rasmus Erichsen nu thienendis i byen, Ett

halff pundsleie vdj Steensager som hun fraa Magdalene M: Jens indløst haffuer, for Sytten Rdl, beseiglingsmend Arne hegdal, Anders hulichsen louen, lasse Jørgensen ibd: Jacob Murj: och lasse brynestad.

Daauigh Schibbred

Anno 1643: dend 23 februarij forordned Steffnestuffue vdj ytterdauigen aff Kong Maytte Fougett Erlig och wellact Peder laurizsen neruerende dend sorenschriffuer Jffuer Anckersen, och aff laugrettett,

Oluff hesseuig	Knud førde
Samuell Rexnes	Elling Berlou
Knud i Røgsund	Salomon vdj hauffen
Christer huseuogh	Christen Møchelbost
Jacob Rødegen	hans Schram
Anders Møchelbost	Rasmus ytternore
Anders hansen dauigen	Mogens Gotebergh
Rasmus Nauffue	Enoch Dauigen
wllrich Sigdestad	

Denne dagh eschede Fougden be^{tt}: Peder laurizsen Oluff Suendsen Degnepold och Anna Jettmundsdaater høines vdj rette, som och ware vdj rette paa Jendall dend 21 December 1642 och vdj borchne vdj Stads schibbred dend 24 Januar sidstforleden, for hand aff for^{ne}: Anna høines er tillagtt, att were Aarsagh til H: Jsaach vdj Selliø, hans Eldste søn siugdomb, och hun med leesning for siugdomb omgaas schall: Møtte dj vdj rette, och bleff oplest aff thingbogen, huis for retten vdj dend saghforsch^{ne}: tuende dage er passerit:

Hereffter bleff fremeschett efftersch^{ne} proff deiris sandheed att widne, ovch bekiende huad denom om for^{ne}: Oluff Suendsens och Anna Jettmundsdaaters bedriffter witterliggt er,

1: Rasmus Jbsen Borchne proffoede, att hand med Jacob Røsen, och Peder Rødberg laugrettesmend vdj Stads schibbred ware siden[tingett war paa Borchne] hos Gundele thostensdaater halsør, och daa bekiende hun for denom, att for^{ne}: Anna høines Komb til hinder, och wilde hielpe hinder efftersom hun haffde ont vdj

102.

hindes Foed, och siød en Øllost, och kom Peber derudj, och leeste vdj Peberett, mens huad ord hun dertil brugtte, wiste hun iche, och siden bad hinder, att hun schulde legge same Øllost wed hindes foed three gange: Dernest thogh for^{ne}: Anna høines forsk^{ne}: Gunnele hindes eget forklede, och gjorde en Pose deraff, och lagde dend fuld mett haffrekorn, och siød vdj wand och bad hinder legge dend tree gange wed foden, saa schulde ded bliffue bedre med hinder mens ded hialp lidet och derfaare gaff hinder en flescheschinche, och sex eller siuff march smør, forsk^{ne}: Anna høines benectede, att hun iche haffde leest vdj Peberett:

2: Otte eluffsen wedmelsuiigh gjorde sin bogerød, och proffuede, att hand same tied førde for^{ne}: Anna høines til halsør, och der dj kom til lands stod der en hest vdj fieren, som hun reed op vdj gaarden, men huordan hand war wiste hand iche thj ded war mørchtt, heremod proffuede for^{btt}: Rasmus Ebbesen, att forsk^{ne}: Gundele halsør sagde for hanom och mend som ware med hanom hos hinder, att dj iche haffde send nogen hest til siøs emod for^{ne}: Anna høines, ey heller war

*

dentied paa for^{ne}: gaard, eller vdj grandeschabet deromkrin enten hest, eller hors,

Hertil Suarede for^{ne}: Anna høines, Først, att hun iche reed op til gaarden, och strax dereffter sagde att ded war ett graa Hors hun reed paa:

3: For^{btt}: Rasmus Jbsen Borchne och hans dybedall proffuede, att dj ware i lige maade effter thingett war holden vdj Borchne hos Jsaach Pedersen Pellebergh eller Stoeruiigh, och daa bekiende hand for denom, att for^{ne}: Anna høines kom til hanom, och wilde lege hanom /:efftersom hand haffuer en vnderlig siugdomb:/ och war hos hanom vdj siuff wgers tied och loffuede att hun schulde flj hannom sitt helbrede, dertil haffde hun Beckenett aff Funten vdj Kierchen, och siød Klungerrødder barch, och lagde vdj beckenett eblant heede steene, som hun der tilforne vdj lagtt haffde, och satte hanom derofftuer, och haffde Ett aaklede offuer hans hoffuett, huilchett hand maatte bruge tuende gange om dagen, dogh ded hialp slett intet och ligger hand endnu wed sengen som hand haffuer liggett Kaerleie, vdj 14: eller 15 aars tied, och gaff hand hinder vdj wahre, och penge siuff Rdl och derforuden vdj andere maader Kostede

*

103.

offuer, andre siuff Rdl paa hinder, och nødde hun hannom til att hand maatte giffue hinder En Zedell att hun iche brugtte nogen leesning offuer hanom, som Jacob Nielsen Klocher schreff dette hun iche benectede, och sagde att same Zedell lenge siden er bortte, effterdj ded er langtt siden hun war hos hanom

4: Ydermere proffuede Rasmus Jbsen att hand war hos Oluff Biørnsen Oppedall och bekiende hand for hannom att hans hostrue for nogen rum tied siden war megett siug effter hines barnefødsell, och for^{ne}: Anna høines komb til denom, och bleff der paa Gaarden vdj otte dage, och bagede hinder vdj bad mett grass, siden waschede hinder mett brendeuiin, och dereffter thogh Karffue, och leeste derudj, och band ded paa hinder men huad ord hun dertil brugtte, wisste hand och hans quinde iche, och bleff hun dereffter helbred: Fremdelis berette for^{ne}: Rasmus att forsch^{ne}: Oluff biørnsen bekiende att for^{ne}: Anna høines sagde til hannom der hun foer der i fraa egein, Dersom ieg iche haffde kommitt til din Kone, daa haffde hun lenge siden werett død och gaff hand hinder for hines wmagh En Rdl Benectede hun att hun iche leste vdj Karffuen:

*

5: Knud Oelsen Degnepold proffuede att for^{ne}: Anna høines Kom til Peder Jffuersen vdj Kragenes, som haffde ett siugh barn, och sagde enten faer barnett snartt sin helsen eller ded døer snartt, siden drogh hun barnett egiennom Jorden, och otte dage dereffter døde ded:

6 Ydermere proffuede hand att hand vngeferlich for ett aar siden war vdroen til fische med sin dreng, och for^{ne}: Anna høines desemedelertied Kom til hans hostrue, som war megett sorgfuld for hanom, for hans borttwerelse, daa bad for^{ne}: Anna hinder, att hun iche schulde grede, hun schulde flj hinder en vng Karl egein paa Høines, som nu war paa byeweigen, om hines mand for^{ne}: Knud war borttkommen:

7: J lige made proffuede hand att nu for Kortt tied siden Anna høines war fengselett taalde hand med hinder, och daa sagde hun til hanom, Fordj du haffuer proffuett paa mig, schallttu, dine børn, och børnebørn grede, och ieg schall aldrig giffue ded til forend ded bliffuer heffnd:

Desse forsch^{ne}: three proff benectede hun. Och effterdj dette er en megett blind sagh, bleff den optagen[med] Fougdens wilie indtil saa lenge hand sauell som schriffueren sig hos

*

104

woris Gunstige welb: H: SlotzHerre, och fromme H: laugmand derom Kunde raadføre:

Fougden eschede vdj rette Christoffer Pedersen paa Murestad, och hans Quinde Kerstj Rasmusdaater som

och ware vdj rette paa Nore, dend 14 Apr: 1642 . for ett støche smør dj haffde sold til Oluff Oelsen Schee borger vdj Bergen, som war megen whumscheed vdj, efftersom proff, och widnisbiurd daa derom bleffue forhørtt,

Bleff nu i dagh fremeschett efftersch^{ne}: proff deiris sandheed att widne, och bekiende, huad røcte dj haffuer hørtt, om for^{ne}: Christoffer Pedersen Murestad, och hans quinde Kristj Rasmusdaater, och gjorde huer sin bogeræd for sig, och proffuede som følger.

Anders Oelsen paa Møckelbost, Niels Nielsen paa Berrie, Oluff Oelsen paa thodtland och Elland Oelsen paa Nore [proffuede huer for sig] att dj haffuer hørtt och vdj langsommelig tied haffuer gaed bygdesnach, att for^{ne}: Kerstj Rasmusdaater Murestad saa och hindes Moder Sønnaue Nielsdaater hegedall som wed døde er affgangen haffuer werett for troldombs konster

*

berøctet, Mens gierningen wiste dj intett aff

Jsaach Andersen Backen proffuede, att hand haffuer hørtt bygdesnach om for^{ne}: Kristj Murestad och hindes Moder, att dj for throldomb ware berøctede, mens iche wiste om dj ware schyldich derudj: och foregaff att hand haffuer tient for^{ne}: Kristj sin Moder och tackede hinde gott, att hun handlede med hanom som en erlig quinde:

Ydermere bekiende hand, att hanom, och for^{bt}: Christoffer Murestad [som er for^{ne}: Kristj Murestads Mand] en gang kom nogen ord emellom wed Bartholomej tiden, och daa sagde Christoffer til for^{ne}: Jsaach, du schaltt fae sham, dereffter bleff hand siugh, och lae saa til Juell nestfølgende, men iche Kunde beschylde for^{ne}: Christoffer derfaare:

Anders Botolffsen Backen proffuede, att hand haffuer hørtt att forsk^{ne}: Kristj Murestad och hindes Moder for troldomb haffuer werett berøctett: Och berette widere att hand, och for^{ne}: Christoffer Murestad engang ware vdj wuennschap sammens, och daa loffuede hand att for^{bt}: Anders schulde faa sham, och lang tied dereffter miste hand tho Kiør, men iche Kunde beschylde forsk^{ne}: Christoffer derfaare Erich i Backen, Oluff ibd: Sebiørn Nore Christen Jonsen Murestad, Oluff Pedersen ibd:

*

105.

och Jacob Nauffue, proffuede att dj haffuer hørtt att forsk^{ne}: Kristj Murestad och hindes Moder for troldom haffuer werett berøctett, men deiris gierninger wiste dj iche:

Poffuell Murestad proffuede same ord, och ydermere, att hand haffde ord med for^{ne}: Christoffer Murestad och daa loffuede hand, att for^{ne}: Poffuell schulde fae sham, och dereffter løb en quige fraa hanom som hand fand død liggende vdj marchen 14 daghs tied effter dend war borttløben, men iche Kunde beschylde Christoffer derfaare:

Niels Mortensen wed Søen paa Murestad proffuede att hand i lige maade haffuer hørtt att for^{ne}: Kristj Murestad och hindes Moder for troldomb ware berøctede och beklagede att forsk^{ne}: Christoffer Murestad altied haffuer liggett vdj had med hanom, och hans hostrue, och dogh meest med hinder, och ont er hannom aff for^{ne}: christoffer loffuett, och werre er hanom wedereffert dagligen en tied effter anden, Om Christoffer er schyldich derudj eller Ey wiste hand iche:

Menige laugrettesmend och allmue som paa Gulffuen stod bekiende vdj huer

*

andens Mund att dj haffuer hørtt bygdesnach om forsk^{ne}: Kristj Murestad och hinded Moder att dj for troldomb ere berøcktede men huad deiris gierninger er det~~til~~ wisse dj iche:

~~Dend sagh optogh Fougden til widere erforing, proff, och~~

Forsch^{ne}: Christoffer Pedersen Murestad och hans hostrue for^{ne}: Kristj Rasmusdaater høilign suore och benectede att dj aldrig haffuer brugtt nogen troldomb,

Dend sagh optogh Fougden til widere erfaring, proff, och widnisbiurd, och eschede Borgen for forsk^{ne}: Christoffer, och hanss Quinde att dj schulde bliffue tilstede til sagens vddrect:

Rasmus Pedersen Nauffue, och Oluff Johansen leffdall sagde God, och borgede for for^{ne}: Christoffer, Rasmus Ytter Nore, Anders Rasmusen Hegdall, och Oluff Rasmusen ibd: sagde God, och borgede for for^{ne}: Kristj murestad, att dj schall bliffue tilstede til sagen vddrect och saa fremt dj inden des borttrømmer, daa beplictede Borgensmendene att were vdj steden for dennom egein:

Fougden tiltaalde alle denom som resterer med allmindelig schatt, odels, och saugeschatt, Kong Maytte: landschyld saa ochsaa laugmandstold, och satte vdj rette, om dj iche

*

106.

nu strax bør att betale same Restanzer, och derforuden bøde vdj breffuebrud otte Ortuger och tretten mark sølff, och war domb begerende, hertil vdneffnd Oluff hesseuiig Rasmus Nauffue, Enoch Dauigen, Anders ibd Oluff wglen, och Rasmus Ytternore, affsagde for retten, att alle denom som Resterer Enten med Schatter, landschyld eller laugmandstold bør inden halffmaanz dennom att betale eller søges mett wurdering i deiris boe, och huilchen som inden dentied iche betaler daa derfaare att bøde til Kong Maytte otte Ortuger och tretten mark sølff vdj breffuebrud,

Elland Nore, Oluff hesseuiig, Rasmus Nauffue, Rasmus Jendall, Enoch dauigen och Oluff wglen, proffuede och bekiende, att der er aldeilis ingen schouff thil thodtlands saugh, ey heller scheeres der paa vndtagen vdj stoer wandløb, och iche deraff vdj saugeschatt mere Kand vdgiffue, end halff schatt vdaff en flomssaug, och vdj ett gandsche aars tied ingen boer der paa en schooren

*

Olden schibbred

Anno 1643: dend 10 Aprilis bleff waarting holden paa Murj aff Kong Maytte Fougett Erlig, och wellact Peder laurizsen, neruerende dend sornschriffuer Jffuer Anchersen, och aff laugrettett,

Oluff Brynestad

Jon haimb

Daniell Murj

Anders louen

lasse bødall

lauriz louen

Morten Eide

Bartholomeus flotte

Byrge Melumb

Aamund Sandenes

Jacob Murj

lasse louen

Simen Nездall

lasse brynестad

Jacob hougen

Magnus bødall

Efftersom Anders Oelsen paa Brynestad vdj sin store druckenschaff hos thore Murj schilde lasse Rasmusen Murj for en Penketiuff, huilchett hand berette aldrig att affuiste att hand saadant gjorde, dogh erfarer nu aff andre att hand ded giørtt haffuer och bekiende att hand iche andett weed end for^{ne}: lasse Murj, end ded som erligtt, och gott er i alle maade: J lige maade bekiende for^{ne}: lasse Murj att hand same

tied schildte for^{ne}: Anders Oelsen att schulle were en tiuff indtil saa lenge hand hanom nogen tiuffuerj
offuer bewise kunde mens elles i andre maader iche weed att beschylde hanom andett end ded som erligtt
er:

*

107.

Peder Jørgensen vdj loun thiltaalde Arne Røstøen for hand for kortt tied siden for Paasche leigede hannom
for en Styrmand paa sin baad til byen och gaff hanom paa hyren En halff tønne sild, och hand iche
fremkom formiente for^{ne}: Peder Jørgensen att for^{ne}: Arne Røstøen bør att betale hyren, och Kosten som
hand maatte giffue en anden: och derforuden att staa hanom tilrette for huis schade hand lidde for hans
forsømmelse,

J lige maade tiltaalde hannom for en three aars gammell quige hand haffde for hanom til Foders, och for
hans forsømmelse schyld druchnede vdj en Elff, satte vdj rette om hand iche bør att betale hanom same
quige, och war paa begge poster domb begerende:

Hertil suarede for^{ne}: Arne Røstøen att hand sametied war sin Husbonds H: Peder Gabelsens Ject bleffue dj
forligtte, att hand schall fhare ind til Peder Jørgensen, och forliges med hannom om dend sagh, J lige
maade bleffue dj foligtte om for^{ne}: quige, att hand och schall were vdj hans minde derfaare, efftersom
hand berette dj haffde Regneschaff sammen:

*

Elling Rasmusen Eide haffde ladett steffne, Elj Reolffsdaater Eide for ett punnds leige hindis salig Fader
brugtte vdj for^{ne}: Eide, och hun nu siden formiente att bruge och efftersom ded er en Ringe partt, bleffue
dj wenligen forligtte, att for^{ne}: Elling i Rasmusen schall giffue hinder three Rdl huor aff Børge Melum
dend halffue partt schall vdlegge, och som dj i lige maade wenligen forligtte att huer aff dennom schall
bruge aff same punndsleie Ett halff punndsleie, och aarligen vdj rette tiede til hinder vdgiffue deiris
landschyld, och Rettigheed deraff effter lougen, och saa fremt dj derudj findes forsømmelig, daa hun att
giøre sig same punndsleige saa nyttig hun kand effter lougen, och forordninger war offuer forligelse, arne
hellesen hegdall lasse Aamundsen bødall, och Aamund Sandnes

Fougden tilspurde laugrettett, och meenige allmue huorfaare dj iche nu will betale Contributions schatt for
drengenes vdschriffuelses forskonsell, som dj ere loulige thilschreffuen om, nu vdj dagh att schulle
betale, efftersom same penge

*

108.

thil dend 1 Martij sidstforleden schulde haffue werett erlagtt och betald: Huortil bleff Suarett att dj gierne
wilde betale, Men deiris grander ere dend ringeste partt tilstede formedelst dj ere hiemme for deiris
Anmach schyld i denne haarde foertied [och aff huer gaard som ded shal vdgiffues] och faarelagde
Fougden dennom att huo som helst same penge i morgen vdj louen betalle wille, daa schall hans tiener
dennom annamme, huis iche scheer, daa dj som dermed Resterer att søges med wurdering i deiris boe, och
Kong Maytte sin sicte foruden widere domb eller nogen proces

~~Rasmus Ras~~ lauriz Ingebrettsen [tilforne bode paa doreflot] haffde ladett steffne Rasmus Rasmusen
hellesett som er for^{ne}: lauriz sin Faderbroder och formiente att niude en løbsleige vdj hellsett som ligger
vnder fieldschred, hans Fader brugtte dend halffue partt vdj och for^{ne}: Rasmus haffuer nu boed der vdj
Femb och threduffue aar och for^{ne}: lauriz bode tilforne paa for^{ne}: Doreflott, effter saadan leilig satte
for^{ne}: lauriz

*

Ingebretsen som er Eldste brodersøn iche bør att niude same jordepartt til brugs, och war domb begerende, Noch haffuer for^{ne}: lauriz sin Stiffmoder En pund thil brugh aff for^{ne}: løbsleige, hertil udneffnd Oluff Simensen brynstad, Børge Melum, Aamund Sandenes, Morten Eide, Bartolomeus flotte, och lasse brynstad, daa effter dj sagen offuerweide, och Effterdj for^{ne}: Rasmus Hellesett, och for^{ne}: lauriz sin stiffmoder tilforne boer paa gaarden, och dend iche Kand Kiendes mere end for en mands sæde, wiste wy iche att Kunde Kiende for^{ne}: lauriz til nogen brug derudj, mens anamme sin aarlig landschuld huis hannom derudj er berettiget, effter laugen, och forordninger:

Stryen Schibbred:

Anno 1643: dend 13 Aprilis bleff waarting holden paa Kiercheid aff Kong Maytte: Fougett Erlig, och wellact Peder laurizsen neruerende dend sorenschriffuer Jffuer Anckersen och aff laugrettett

*

109

Arne hegdall lensmand
Anders Schoden
Rasmus Rand
Peder i wiigh
Poffuell i bøe
Simen liuslou
Anders Støffreid
Johannes Nesse
lasse floo
Rasmus hilde

Oluff Schoden
Carl thunold,
Arne Sunde
Jacob Selbergh
Anders liuslou
Aamund bøe
lasse Kiercheid
Anders Røgh
Arne Møchelbost
Arne Andersen hegdal

H: Peder Gabelsen Proffuist vdj Nordfiord och sogneprest thil Induiigs Prestegield haffde ladett vdj Rette steffne Peder thostensen hessebergh for hand iche haffuer effterkommen dend domb som gich offuer hannom paa thoning dend 8 Octob 1641: att hand schulde rømme fraa woldesetter som hand emod bøxellsmanden wylie haffuer thilfløtt, End och wsandferdigen, haffuer suppliceret for woris Gunstige webl H: SlotzHerre, offuer H: Peder emod dommens formelding dat: dend 6 octob 1642: huilchen supplicitz Fougden till sig anammede indtil hand kunde raadføre sig med woris welb: H SlotzHerre

*

vdj dend sagh, och efftersom saadan hans angiffuende, emod dommen som hand iche haffuer effterkommett eschede Fougden Borgen aff hand enten att stille eller sielff bliffuer

Fougden tiltaalde Oluff Colbensen, Hoffur, Gunder, och Oluff Størchesen for dj iche nogen tied haffuer førtt deiris Sogneprest be^{tt}: H: Peder Gabelsen som hand paa Klagede, dogh bleffue dj denne gang forschonett, och saa fremt dj findes wlydig effter denne dagh, daa dett egein att staa denom aaben fahre.

Fougden Eschede vdj Rette Abraham lunde och Oluff Andersen ibd for dj iche haffuer giffuen nogen laxetiende aff lundelaxefischnid, och eschede att dj schulde gjøre deiris æd derpaa, att dj iche haffde fangett nogen lax [eller anden fisch] som dj Kunde tiende vdaff [dend stund hand haffuer werett fogett,] hertil Abraham Suarede, att Enten hand haffde faett lidett eller megett daa wilde hand iche gjøre nogen æd och beplictede dj dennom nu hereffter vdj efftertieden deiris tiende att vdgiffue, vdaff huad slags fisch Gud dennom will vnde:

Fougden eschede vdj rette Jon Oelsen tisthammer och Birgetta Andersdaater ibd: for dj

*

110.

haffuer liggett vdj ett wkysch leffnett och aufflett barn tilsammens, och ere med huer andre vdj thridie, och thridie leed beslectett, for^{ne}: Jon Oelsen er afffaren til Bergen, och forsk^{ne}: Birgetta Andersdaater ligger vdj Børnepocher, huilchen deiris Gierning hanss Stiffader, Oluff Jørgensen tisthammer sielff tilstod, och bekiende, Effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette om dj iche bør att rømme, och entuige Bergenhuus Stifft, och bøde effter deiris yderste formuffue och war domb begerende, hertil vdneffnd Oluff Schoden, Anders ibd: Anders liuslou, Simen ibd: Anders Dragsetter Rasmus hilde Arne Andersen hegdall lasse Kiercheid, Aamund bøe, Poffuell ibd: Rasmus Øffuereid och Anders Støffuereid, daa effter wy denne sagh offuerweide, er for retten affsagtt att forsk^{ne}: Jon Oelsen, och Birgetta Andersdaater bør att rømme Bergen Stict, och bøde effter deiris yderste formuffue effter Kong Maytte: forordning dat: Københaffns slott dend 16 Junij 1637:

Och haffde for^{ne}: tuende Personer slett och alldeilis intett thil beste,

*

J lige maade eschede Fougden lauriz Oelsen Beresetter [som er en ecte Mand] och Synnaue Jacobsdaater ibd [wdsettn] for dj haffuer liggitt vdj ett vkysch leffuett sammen och aufflett barn sammen, och for^{ne}: lauriz oelsen quinde wed naffn Anna Rasmusdaater, er vdj andett och forsk^{ne}: synnaue Jacobsdaater vdj tridie leed beslectett thilsammens, hertil suarede Oluff Rasmusen Rodsetter som er for^{ne}: Anna Rasmusdaater broder att ded som /:diswerre:/ war vdj sandheed forsk^{ne}: Synnaue Jacobsdaater er borttrømt, effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette, om forsk^{ne}: Personer iche bør att rømme Bergenhuus Stict, och bøde effter deiris yderste formuffue, och war domb begerende: hertil vdneffnd, Anders liuslou, Aamund bøe. Andres Støffuereid, Rasmus hilde, Anders Dragsetter lasse Kiercheid, Rasmus Øffuereid, Arne Andersen hegdall, Rasmus Rand Arne Sunde, Peder i wigen, och lasse floo, daa effter wy sagen offuerweide er for retten affsagtt att dj bør att rømme, och endtuige Bergen Stict, och bøde effter deiris yderste formuffue, effter K: M: forordningh dat: Kiøbenhaffns slott dend 16 Junij 1637

Och haffde dj intett tilbeste:

*

111.

Fougden Eschede vdj rette Birgette Jffuersdaater Øffuerbergh, som haffuer ladett sig aff en Ecte Mand wed naffn Oluff Botolffsen, huusmand paa Nederbergh beligge, och haffuer intett att bøde med, bleff aff Fougden faarelagtt att rømme induiigs prestegield inden i dagh otte dage, och saa fremt hun sig siden derudj Gieltett lader befinde, daa vden widere domd att straffes til Kaagett, samt och tilholden att hun iche maa komme paa ded land som for^{ne}: Oluff Botolffsen tilholder:

Rasmus Hollmeuigh war loulig steffnd møtte iche bleff thilfunden att bøde En halff Rdlr vdj Steffnefald,

Hans Ingebrettsen wesnes haffde ladett steffne Johanna Jonsdaater paa thoning for Kierchens effterstaende land schyld, nemlich En halff løb smør Aarlig hun møtte iche, eller nogen paa hinds wegne, bleff thilfunden att bøde En halff Rdlr vdj steffnefald:

Arne hellesen hegdall, Rasmus Rand och Arne Andersen hegdall bekiende att

*

Jens Rasmusen Aaland haffuer sold thil hans hostrues broder Anders Rasmusen Rand thj marksleie vdj Rand med alle sine lotter, och lunder, for thj Rdl, och en wogh Korn huilchett gods hans hostrue Randj Rasmusdaater arffuelig tilfalden war, och dermed bleffue dj wenligen, och well forligtte, om ald huis irrigh och trette dennom hidindtil emellom weret haffuer, beseiglismend, Oluff, och Anders Schoden

Jacob, och Oluff Oelsønner paa Dochsetter indlagde en Zedell, aff Jens bloch [vdgiffuett] att dj haffuer Jndløst fraa hannom En løbsleige vdj Dochsetter for halffemtesinch tyffue, och fire Rdlr [som Peder Jensen paa thøstad till hannom pantsatt haffde] huilchett Gods dj hereffter schall nyde, och beholde wpaataalet aff hanom och hans arffuinger, beseiglismend Arne hellesen hegdall Oluff Schoden, Anders Dragsetter och Arne Andersen hegdall,

Marj Jettmundsdaater paa Giørffuen haffde ladett steffne Oluff Erichsen Sunde och formiente att nyde, och bruge hos hanom sex marchesleie hun eiger, som hand formminte att were emod lougen, och K: M: forordning

*

112.

och effter sadan leiligheed satte hand vdj rette om hun iche bør att endtholde sig fraa same Sexmark leie, och war domb begerende, hertil vdneffnd Arne hellesen hegdal, oluff Schoden, Rasmus Rand, Jacob Selberg lasse Kiercheid, och Johannes Nesse, daa effter wy dend sagh offuerweide, er for Retten affsagtt, att forsk^{ne}: Oluff Erichsen bør att nyde for^{ne}: sex marksleie, for sin tilbørlig landschyld, och Rettigheed Aarlig effter lougen: ald dend stund hans Kiøb staer wed mact, hand sig aff hinded slecting thilforhandlet haffuer,

Breum

Anno 1643: dend 19 Aprilis sageting holden paa Reed /:efftersom thingett for fischeries schyld war opsatt:/ aff Kong Maytte: Fougett Erlig, och wellact Peder laurizen neruerende dend Sorenschriffuer Jffuer Anckersen, och aff laugrettett,

Christoffer Sorimb
Siffuer Breiumb
Oluff Jelle

Steener hettle
Peder Møchland
Steffen hoele

*

Rasmus hoele
Niels schreppe
Rasmus Jonsen Egge
Jon Reed
Jacob setter
Anders Schindlou

Rasmus Egge
Jon schreppe
Jonas Ness
Peder hettle
Jacob Sandall
Anders Gasemyr

Allmuen forplictete sig til att holde gloppene ferdige inden S: Hans dagh førstkommende baade paa wigefield och vdj Eids march vnder dend straff [som] wedbør huer effter sin anpartt som dj tilforne wed lige holdett haffuer:

Fougden tiltaalde Erich Rasmusen i bøe, for hand forleden aar stall fraa Peder lauritzen paa hettle, tho pund haffrekorn, som hand iche Kunde benecte, och berettendis aff laugrettett, och meenige tilstede werende allmue, att hand iche haffuer staalen enten førend eller siden: haffde intett att bøde mett, och derfaare satt vdj en boltt paa Gaarden, andre til en affschye och aduarsell

Rasmus Jonsen Eide haffde ladett vdi rette steffne Anders Hoffuersen schreppe for hand sig haffuer berømmett att haffue

*

113.

hafft mands beblandelse med hans daater Karene Rasmusdaater, huilchett hand sielff for Retten bekiende, Hereffter fremeschede Fougden nogle gange, aff hannom om hand haffde nogen proff ded att bewise med huortil hand suarede, att hand ingen proff derpaa haffde, Effter saadan leiligheed satte Fougden vdi rette om forsk^{ne}: Anders Hoffruersen for saadan hans angiffuende iche bør att were en løgnere och bøde effter M: B: 21 Cap: och derforuden rømme Nordfiord Fougderj, och war domb begerende: daa effterdj der iche fandtes saa mange wpartiische Mend, som vdi denne sagh dømme kunde, er dend sagh optagen indtil wpartiische Mend bliffuer her vdi thilneffnd

Axell Christoffersen Sorem tiltaalde Abraham Danielsen ibd: som sidder hos hannom til fortrensell som en huusmand, effter saadan leiligheed satte Fougden vdi rette, om hand iche bør att fløtte fraa same jord, och war domb begerende, hertil vdnneffnd

*

Siffuer Breium Peder Møchland, Jonas Ness Rasmus førde, Peder hettle, och Anders schindlou daa effter dj sagen offuerweide, er for retten affsagt, att forsk^{ne}: Abraham Danielsen bør strax Ødejord att oprydde eller fløtte til byen, eller tage tieniste effter KB: 23 Cap:

Rasmus Borgesen sande opbød huis Gods hand haffuer i pant paa breum til neste odelsmand att løse,

Gloppen vdi Gimmestad
schibbred

Anno 1643: dend 21 Aprilis sageting holden paa wereid aff Kong Maytte: Erlig, och wellact Peder lauritzen, neruerende dend Sorenschriffuer Jffur Anckersen, och aff laugrettett,

Oluff warreid
Anders Aasmundnes
Ambroosius lothe
Oluff Rauffnestad
Anders Røsetter
Christoffer schierdall
Philippus lothe

Gunder Arnestad
Oluff sanden
Gabriell lodsbergh,
Jon hiellmesett,
Anders Berrie,
thorben Østreim
Peder Andeness,

Oluff Pedersen hestnes, Anders ibd: Morten, Oluff thonesen oluff Andersen, thurgels Echnes,

*

114.

Niels ibd, Oluff Rasmusen ibd, och Rasmus Høidenes sin drengh bleffue eschett, for en pumpe, deele dj fand paa søen, Nj allen langh med tho smaa boltter vdi, som dj Sønderhuggede och iche førde thil Fougdegaarden beplicatede dj dennom att were vdi Fougdens minde derfaare,

Allmuen beplicatede sig, att gîøre broerne offuer Elluen, och Glopperne huis paa dennom kommer ferdig

inden S: Hans dagh førstkommende vnder dend straff som wedbør.

Efftersom thilforne er forfunden, och vedtagen, att schall settes en Marckisgaard emellom Prestegranden, paa dend ene yttermerrand, Nybo, och Abbelsetter paa dend anden side, saa erbød Oluff Waereid sig nu strax att gjøre hans anpartt aff same merckisgaard ferdigh, och huilchen som iche will gjøre sin gaard ferdich, daa derfoore att stande thillrette som wedbør:

Fougden eschede vdj rette Oluff Erichsen, och Hans Erichsen Røgh for dj schall haffue tagen en fischelyster, och en liden fisch, fraa Margrette Mouriz Jensens dreng, och Borger Rauffnestad huortil dj suarede, att dj haffuer intett paa

*

Margrettes dreng att klage mens lysteren dj fraa for^{ne}: Borger thil ett proff och widnisburd, att hand fischede woulig vdj deiris elff, och haffuer der werett baade førend, och siden, thilspurde Fougden for^{ne}: Oluff och hans Erichsønner om Margrette Mouriz Jensen iche haffuer rett thil att fische vdj same Elff sauell som dj huortil dj suarede jaa: berette for^{ne}:

Jens Mourizsen, att Borger Rauffnestad gich same tied med hans Moders dreng, lysteren bleff hanom fraatagen: Effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette, om forsk^{ne}: Oluff, och hans Erichsønner iche bør att bøde for thaagh, och war domb begerende hertil vdneffnd, Ambrosius lothe, Anders Røsetter, Gunder Arnestad, thorben Østreim, Peder Andenes och Anders Berrie: Daa effter wy denne sagh haffuer offuerweiett, och effterdj for^{btt}: Oluff, och Hans Erichsønner sielff bekiende att Margrette Mourtz Jensens eiger vdj Elffuen, saauell som dj, och for^{ne}: Borger Rauffnestad fischede sammett med hinds dreng, hinder til gauffn och beste dj lysteren och dend fisch fraa denom togh, wiste wy iche rettere herudj

*

115.

att kiende end att dj jo bør att bøde thil K: M: three march sølff for woulig taagh, effter K B: 1 Cap: och huis dj haffuer for^{ne}: Borger eller andre, for woulig fischerj att tiltaale, daa denom derfaare louligen, att streffne, och Kalde:

Fougden haffde ladett steffne Anders Arnesen følleid for hand for retten paa Østrim, dend 1 feb. sidstforleden kaldede Harald Mogensen paa Houge, en løgnere, Stod for retten, och bekiende, att hand iche weed andett, med forsk^{ne}: Harald Houge end dett som erliggt och gott er vdj alle maade, och saadant ord fald udaff hans Mund aff wforstandigheed

Jon Michelsen borger vdj Bergen thiltaalde Harald Mogensen paa Houge, paa Erlig, och wellact Mand Heynrich lud borger vdj Bergen [hans wegne effter hans fuldmactes liudelse] for Ett hundrede och fyrgetyffue Rdl hand for sin swoger Michell Storm haffuer god sagt och hannom effter hans handschrifftes liudelse er schyldich bleffuen dat Bergen dend 9 Martij ao 1636: och Renten deraff siden ao 1640: dend 29 Septemb: huilchett

*

Harald iche Kunde benecte, och effter saadan leiligheed satte forsk^{ne}: Jon Michelsen paa for^{btt}: Henrich luds wegne vdj rette, om forsk^{ne}: Harald Mogensen iche bør for^{ne}: hans handschriff att fyllestgiøre Hoffuettsumen, och effterstaaende Rente, och war domb begerende Anders Aasmundnes, Oluff henden, Ambrosius lothe Philippus ibd: Gabriell lodsbergh, och thorben Østrim, Daa effter dj denne sagh offuerweide, er for retten affsagt, att forsk^{ne}: Harald Mogensen bør att betale forsk^{ne}: 140 Rdl: effter hans vdgiffne handschrifftes liudelse, och halfftridie aars Resterende Rente dereffter inden halffmaanetz dagh eller søges derfaare med wurdering i hans boe effter K: B: 3 Cap:

Eids schibbred

Anno 1643: dend 29 Aprilis sageting holden paa Møchelbost aff Kong Maytte: Fougett Erlig, och wellact Peder lauritzsen neruerende dend sorenschriffuer Jffuer Anchersen och aff laugrettett

*

116

Jacob lied	Steffen haffsAas
Ingebrett løchen	Oluff Engeland
Rubbertt Stauru(m)	Goute schorhoug,
Niels Aasebø	Caspar Nøsdall
Haldor leffdal	Knud Staurum,
Knud Balchnes	Børge Staurum,
Michell Solimb	Steffen Alsager,
Oluff haffsAas	Guttorm hundewiig:

Denne dagh eschede Fougden Bersuend Steffensen Schibenes vdj rette och hannom tiltalde for tho Rdlr hand med hanom haffde affsonett for Marene Nielsdaater ibd: hand Haffde Kaldett en sladdertasche och same hans Soningh iche endnu haffde effterkommett, som for^{ne}: Bersuend iche Kunde benecte, Effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette om forsk^{ne}: Bersuend schibenes, iche bør att holde same soning, och derforuden bøde thil Kong Maytte: effter T: B: 8 Cap: och war domb begerende, hertil vdneffnd, Jacob lied Oluff Engeland, Steffen haffsaas Goute schorhough, Knud Balchnes, och Steffen Alsager, Daa effter dj Sagen offuerweiede, och effterdj Bersuend schibenes iche Kunde benecte, att hand jo for hans forseelse haffuer affsonett mett Fougden

*

for tho Rdlr, huilchen forligelse hand iche haffuer effterkommett, wiste dj iche rettere herudj att kunde kiende, end att hand jo bør same forligelse att effterkomme, och derforuden bøde thil Kong Maytte: fire march sølff och hans Wederpartt en halff march sølff, effter T B: 8 Cap:

Steffen Ottesen paa Rothj haffde ladett vdj rette steffne Jon Willumsen Borger vdj Bergen tilholdende paa Eidett vdj Eidsfiørd, och sig offuer hannom beklagede for en Saugebrug hand sig vdj leffdals saugh tilholder, effter en supplicatz hand fraa woris Gunstige welb: H: SlotzHerre Henrich thott haffuer Jndlagtt, huorudj hand faaregiffuer: Først, att hans Fader Otte Botolffsen Eigede vdj leffdall tho løbes leiige, och for^{ne}: Ottes broders børn eigede vdj for^{ne}: gaard tho pundsleie, dernest angiffuer, att forsk^{ne}: ottes Broders Søn wed naffn Joseph Knudsen haffuer pantsatt forsk^{ne}: tho pundsleie thil for^{btt}: Jon Willumsen, och iche eiger meere deraff end thyffue marchesleie, och for saadan forpantnings schyld er bleffuen till en stackell: Fremdeilis beretter att vdj hans Faders tied haffuer liggett fire sauger vnder for^{ne}: gaard huoraff nu iche

*

117.

flere ere wed mact end En aff dennom, och hans Fader kiøfft weed thil dend aff Reolff paa Midgiæld, och hans Fader brugtt same saugh vdj sextj aar, och ingen derpaa klagett, Ydermere faaregiffuer, att for^{btt}: Jon willumsen, endeligen forbyder hannom, och hans brødere, att bruge deiris partt vdj gaarden, och saugen, mens denom will tilltuinge, deiriss partt enten att selge eller pantsette, och dermed bringe denom vdj stoer armod och Elendigheed, som hand haffuer giørtt med for^{ne}: Joseph Knudsen:

End och faaregiffuer, att Kong Maytte deroffuer mister baade schatter och anden rettigheed, och Jon Willumsen lader schouffuen vd hugge til for^{ne}: saug, med widere forsk^{ne}: hans Supplicatzes indhold: dat:

Bergen dend 1 Apr: 1643

Hertil att suare møtte H: Mogens Abelsen paa Ouss, med fuldmact att for^{ne}: Jon Willumsen, efftersom hand war paa sin Reigse til bergen, och gôrde bewiisligtt, med Ett beseiglett pantebreff, att Halduor Arnesen, och Joseph Knudsen, med deiris børns wilie haffuer pantsatt thil for^{btt}: Jon Willumsen, dend thridie partt vdj for^{ne}: leffdals saugh, for

*

thyffue och halffemte Rdl, three thønder tiere, och ett Reffschind, For^{btt}: Jon Willumsen for^{ne}: thridie partt vdj forsch^{ne}: saugh, att schulle nyde, och bruge ald dend stund, och saalenge for^{ne}: pant aff dennom, deiriss arffuinger, eller dertil rette odelsmand iche louligen bleff indløst, dernest fremlagde for^{btt}: H: Mogens Abelsen en forliigh [om for^{ne}: saugebrug] som er scheid emellom Botolff Haldor och Caspar Ottessønner paa leffdall son er forsch^{ne}: Steffen Ottesen Rothj hans brødre, vdj hans egen neruerelse paa dend ene, och for^{ne}: Halffuor Arnesen och Joseph Knudsen paa dend andre side, offueruerende daa Kong Maytte: Fougett Erlig och wellact Mand Niels Harbo, samptt sorenschriffuer Jffuer Anckersen, och tholff laugrettesmend som same forliigh forseiglett haffuer, Jndholdende, Effterdj for^{ne}: Halffuor, och Joseph lige saauell eiger vdj Jordan leffdall som for^{btt} Ottes, sønner, bleffue dj vden widere Clammerrj, och trette wenligen forligtte, saalediss, att for^{ne}: Halffuor, och Joseph schall giffue forsch^{ne}: Ottes Sønner, for huis omkostning och arbeid de paa for^{ne}: saugh, med bulluerch wandcarmer och anden tilbehørlig bygning anuendt haffuer, och nu forfunden er tholff Rdl, Huorfaare for^{ne}: halduger, och Joseph, deiris arffuinger och effterkommere nu hereffter til ewig tiid schall nyde och bruge dend tridie partt vdj for^{ne}: saugh,

*

118.

med grund och Foss, och huilchen aff parterne denne forliigh iche effterkommer, daa att bøde til Kong Maytte: thyffue Rdl, och ett støche meel til dj fattige, med widere same forligs indhold dat wed Fossen Saugh dend 22 Junij 1642:

Hertil suarede for^{ne}: Steffen Rothj [och sagde] dend Tødell / dj bøder anlangende/ haffuer Jon Willumsen indsatt huor faare wed dend sagh daa iche widere bleff wedgiørt effterdj Jon Willumsen iche sielff war thilstede, och siunes att anrøre schriffuere, och dj tholff Mend som same forliigh for seiglett haffuer:

Horningdals Sogen:
vdj Eids schibbred:

Anno 1643: dend 1 Martij bleff waartingh holden paa lødøen, aff Kong Maytte Fougett Erlig, och wellact Peder laurizsen neruerende dend sorenschriffuer Jffuer Anckersen, och aff laugrettett,

Jacob lied
Goute schorhough,
Haldor leffdal
Caspar Nøsdall
Steffen Alsager
Peder Hallmøn

Oluff Setter,
Oluff Sellbach,
Guttorm hundeuig
Knud Balchnes,
hans Møchelbost,
Oluff lødemeel

*

Clemend Oelsen Ytterhorn beklagede sigh, att Oluff Oelsen Nør Yttrehorn, haffuer schieldett hannom for

en rød tiuff, och en Rød: schelm, och Clemend Michelsen Ytterhorn schildett hannom for en Mundtiuff, och sagde hans Fader war en tiuff, efftersom dennom [nogen trette] om deiris Gierdsgaard emellom holden war huilchett dj iche benectede, och hannom ingen tiuffsagh offuerbewise kunde, daa effterdj dennom megen mundbrugh /:effter mange deiris beretning:/: titt och offte emellom falder [och haffde intett att bøde med] satte Fougden vdj rette, om forsk^{ne}: Oluff Oelsen Nør Ytterhorn, och for^{ne}: Clemend Michelsen Ytterhorn iche bør att lide effter M: B: 21 Cap och war domb begerende: hertil vdneffnd forsk^{ne}: tholff Mend daa effter dj denne sagh offuerweide, och effterdj forsk^{ne}: Oluff Oelsen, och for^{ne}: Clemend Michelsen iche kand for^{btt}: Clemend Oelsen nogen tiuffsagh offuerbeuise, wisste dj iche rettere herudj att kunde kiende end att for^{ne}: Oluff Oelsen och Clemend Michelsen jo bør att bøde thil Kong Maytte: fire march effter M: B: 21 Cap:

Fougden eschede vdj rette Knud Rasmusen Backen, och Sønnaue Erichsdaater brendefur for dj haffuer liggett vdj ett ont och wkysch leffuett och aufflett barn sammen, och ere

*

119.

med huer andre vdj tridie, och tridie led beslectede, huilchett meenige allmue bekiende, hand er borttrømt, och hun møtte iche, Effter saadan leiligheed satte fougden vdj rette om forsk^{ne}: Knud Rasmusen, och Sønnaue Erichsdaater, iche bør, att rømme, och endtuige Bergen Stifft, och deiris boedslod att were forfalden til Kong Maytte: och war domb begerende, hertil vdneffnd forsk^{ne}: tholff Mend, daa effter dj denne sagh offuerweide, och effterdj nochsom er bewiisligtt att forsk^{ne}: Knud Rasmusen, och Sønnaue Erichsdaater haffuer liggett vdj ett Ont wkysch leffuett, och aufflett barn sammen, och ere med huer andre vdj tridie, och tridie leed beslectedt Er for retten affsagtt, att dj bør. att rømme och entuige Bergen Stifft, och bøde thil Kong Maytte: effter deiris Effne, och formuffue, effter høig^{btt} Kong Maytte forordning dat: Kiøbenhaffs slott dend 16 Junij 1637:

Fougden Eschede Oluff Setter vdj rette, for en forligelse hand med forige Fouget Niels Harbo haffuer Jndgaatt, for Fyrgetyffue Rdl: for en Marcke steen hand schall haffue opkast, och paa ded

*

tridie aar siden thildømt same forligelse att Effterkomme, dereffter strax supplierit om same forligelse, thil woris Gunstige Welb: H: Cantzeler, och thil Resolution, bekommett, att laugmanden schall paa Aasteden, och vdj dend sagh kiende, och saa fremt daa befindes att hand haffuer giørtt wrett, daa att bøde dobbeltt bøder, Och sagde for^{ne}: Oluff i dagh for retten att ded war wrett hand schulde bøde for dend steen, och haffde ded iche staad saa lenge, och beplictede hand sig, att schall haffue laugmanden paa Aasteden denne Sømmer, saa fremt ded iche scheer, daa sine bøder til hosteting att vdgiffue:

Peder Michelsen Øien haffde ladett vdj rette steffne Anders Kolbeinsen Jydedals quinde wed naffn Elj Oelsdaater, och beklagede sig offuer hinder, att seenisten der war thing vdj horningdall [dend 17 Maij 1642] der dj gich fraa thingett neder til wandett, hand med Magne Muresetter for och hun bagh effter, saa hand thilbage, daa sagde hun din schalch du maatt well see tilbage, du haffuer schild mig wed penger i dagh, /: efftersom hindes Mand maatte bøde for en soe hand haffde tagett fraa for^{ne}: Peder Øien:/: ieg schall aldrig giffue dig dett til

*

120.

ald dend stund der er warm blodsdrabe i mig, och der dj komb til baads, och hun steeg vdj land wed Kiøs, sagde hun Gud lade dig aldrig see ditt huus mett glede, och hun schulde bede, att ald wløche schulde komme paa hannom siden er for^{ne}: Peder Øiens kone kommen fraa sin forstand, mens hand iche wiste om

for^{ne}: Elj war aarsagh dertil eller Ey, hereffter bleff fremeschet Efftersch^{ne}: proff som gjorde deiris bogeræd, och proffuede: Magne Magnesen Muresetter berette att der dj gich fraa thingett, sagde Elj Jydedall til Peder Øien du seer tilbage din schalch, du haffuer i dagh schild mig wed penger, men til høsteting schall ieg schillie dig wed Penger egein. Widere der dj trad vdj land wed Krøss sagde hun til for^{ne}: Peder Øien ieg schall bede att du iche schaltt see ditt huus med glede,

Oluff Jettmundsen Sunde proffuede att der dj steegh vdj landett wed Kiøss sagde Elj Jydedall til Peder Øien du schaltt aldrig see ditt huus mett Glede, Elj Oelsdaater flere proffuede att Elj Jydedall haffuer sagt for hinder haffuer ded werett ilde med Peder Øien, daa schall ded bliffue werre

*

hertil suarede Elj Jydedall att hun alldrigh haffuer giørtt Peder Øiens quinde nogett Ont eller kand omges(?) med nogen onde Gierninger,

Fougden tilspurde for^{ne}: Peder Øien om hand wilde legge forsk^{ne}: Elj Jydedall sagh thil, att hun war aarsagh thil hans quindes siugdomb, Huortil hand suarede att hand iche kunde legge hinder nogen sagh til derfor vndtagen, att hun loffuede, att hun schulde bede hannom ont, och ont war hannom wederfarett.

Jffuer Poffuelsen lødøen sagde Jltt haffuer Elj Jydedall loffuett, och iltt er fremkommett, och dersom hannom, hans hostrue, børn eller nogett hannom thilkommer ont thilfalder, daa hinder snarere end en anden derfaare att schylde, dend sagh bleff thil widere erfaring optagen:

Lisbett Poffuelsdaater lødemeell beklagede att Peder Rasmusen Rødemeell haffuer schildett hinder for en Morderunge, och berette att hun haffde ingen proff derpaa, For^{ne}: Peder Rasmusen saauell som meenige tilstede werende allmue, bekiende, att dj iche wiste med for^{ne}: lisbett Poffuelsdaater andett end ded som Erligtt er vdj alle maade

*

121.

Daawiigh schibbred.

Anno 1643 dend 6 Maij bleff waarting holden paa Nore aff Fougden Peder lauritzen, neruerende schriffueren Jffuer Anchersen, och aff laugrettett,

Elland Nore
Rasmus Nauffue
Samuell Rexnes
Jacob Rødegen
Rasmus Ytter Nore
Knud i Rogsund

Oluff hesseuiigh
Rasmus Jendal
thomas holleuig
Antonius Angelshou
Anders Møchelbost
Anders dauigen:

Fougden eschede vdj rette Christer Pedersen Murestad och Christoffer ibd: och tilspurde dennom om dj iche haffuer sagt for hannom att deiris Moder Magdelj Murrstad haffuer oplatt dend halffue løbsleige for dennom hun bruger ibd: huortil dj suarede, att hun med slig willkor haffuer oplatt same halffue løbsleige for dennom, att hun deraff wilde haffue sin føde sin liffstied

Sammuell Ascheuiig bleff thilfunden att bøde tho mark sølff til Kong Maytte: for fordenschaffs wlydigheed

Giunder Køllisdall haffde ladett steffne Christoffer ibd for ett halfft pundslie, hand bruger vdj for^{ne}: Køllisdall, som hans formand salig Rasmus Køllisdall som war for^{ne}: Gunders broder brugte

*

for hannom, och Gunder nu formiente att were nermeste til att bruge, end Christoffer, vdj huilchen Jord [Kong Maytte:] ochsaa eiger en partt, och mand iche weed huemb bestemand er, bleff til Aasteden henfunden:

Rasmus Syffuersen paa Møchelbost laug bød thj mark leie vdj Elde, thil odelsmandene med hannom att kjøbe eller hand til trenger ded til andre, att selge eller borttpante:

Stads schibbred

Dend 8 Maij ao 1643: bleffue waartingh holden paa Borchne, aff Fougden Peder laurizsen, neruerende sorenschriffuer Jffuer Anckersen, och aff laugrettett:

Rasmus Borchne
Peder Borgund
Hans Røsetter
Jon Houduigen
Rasmus hattlenes
Dauid hoduigen
hans Dybedal

Hans Hammer
Oluff Oelsen Ottnes
Poffuell schiastad
Oluff Eide
Oluff hansen ottnes
Peder Rødbergh
Peder Runderim

Zacharias Simensen paa Halss bleff tilfunden for nogen treer, hand togh fraa Knud Gottebergh, daa dj schiffte deiris laer(?) tilsammen, som hand iche benectede att bøde til Kong Maytte three march sølff:

Fougden tilspurde Abraham laurizsen paa Aasmundnes, for halfftridie pund tør fisch,

*

122.

wurderitt for en halff Rdlr: Ett Knap halff pund tallich for En ortt otte schilling och en halff wogh saltt for sexten schillingh och Rough for fire schilling, Er tilsamen en Rdlr iiij ss som hand haffde staaen fraa wellacte Mand Abraham Kinchett hans thiener Mogens Effuerttsen, huilchen sagh hand [aff Kong Maytte: och] effterlod, och wilde hannom iche etterstrebe, bleff proffuett aff meenige allmue, att dj aldrig haffuer hørtt, att for^{ne}: Abraham tilforne for tyffuerj, haffuer werett berøctett.

Affsonede Fougden med hannom for fiorten Rdl til K: Maytte:

Peder Jffuersen Borgund bekiende att hand sielff minde berigede ett ancker, som stod i grunden vden for borgund huilchett siden effter ded bleff optagen stoed der paa landett aar, och dagh effter søretten 73 Cap: och kom ingen Eiermand til, och derfaare annammett aff Fougden paa sin egen och Staldbrødres wegne vdj Biergeløn halffparten saa mange penge som ded bleff wurderit for, effter wurderings zedel, och forsk^{ne}: Cap: indhold:

Oluff Halffuorsen Aaruig bekiende att hand med sine staldbrødre meere end Aar och dagh siden fand ett støche tallich vdj haffuett, och kom ingen eiermand til

*

som weigede tho wager, och bleff wurderett for fire Rdrl, huor aff Fougden gaff hannom, och sine staldbrødre halffpartten aff dj penge dett bleff wurderitt for effter Sørenten 13: Cap:

J lige maade satte vdj rette, om forsk^{ne}: Oluff Suendsen for saadan tillagde sagh aff Anna

Daauig schibbred

Anno 1643: dend 18 Sept: ware forsamlett vdj Dauigen Kong Maytt|: Fougett Erlig och wellact Mand Peder laurizsen, Jffuer Anckersen Sorenschriffuer, och aff laugrettett som thil forne ware thilneffnd vdj Oluff Suendsen Degnepold, och Anna Jettmundsdaater høines deiris sagh att kiende:

Oluff Hesseuigh

Knud førde

Samuell Rexnes

Knud vdj Rogsund

Elling Belou

Salomon i hauffn. .

Hans Schram

Jacob Rødeggen

Christen Møchelbost

Anders Møchelbost

Rasmus YtterNore, och effterdj Christer Huseuogh {som proffuene til fram hørtt haffuer} iche war tilstede, bleff vdj hans sted aff Fougden tilneffnd Erich Andersen Jydedauigen:

Denne dagh eschede Fougden be^{tt}: Peder laurizsen [att er vdj rette] Anna Jettmundsdaater høines som mett atschillige Koglerj haffuer omgaatt , J lige maade eschede

*

123.

hand vdj rette, Oluff Suendsen Degnepold for hand aff for^{ne}: Anna høines er tillagtt att schall were Aarsagh thil H: Jsaachs Eldste Søns Siugdomb, och thil Jon Hesseuighs daaters siugdomb vdj hines Foed med widere proff, och widnisburd paa denom begge forhuerffuett Er, Først vdj Jendall dend 21: Decemb: 1642: Dernest paa Borchne dend 24, Januar 1643: end och vdj Dauigen dend 23: feb: nesteffter huilchett aff thingbogen bleff opleest baade proffuene och deiris Suar derpaa, Effter saadan beschylding proff, och widnisburd først, aff Anna Jettmundsdaater haffuer lest, vdj Peber, och Harffue, end och huulpen En quinde med saltt och anden bedriff mere(?), Satte Fougden paa Kong Maytte och woris Gunstige H: SlotzHerres welb: Henrich thottes wegne vdj rette om hun iche bør att rømme høig^{btt}: Kong Maytte Riiger lande, och førstendomme, och war domb begerende: Jettmundsdaater proff, och widnisbiurd iche

*

bør att giøre sig frj sielff tholfte thil sin døll effter lougen, och war i lige maade domb begerende:

Daa effter dj denne sagh haffuer offuerweiect och Randsagett, och effterdj der 1. befindes: Først att Anna Jettmundsdaatter {høines} haffuer giffuen Oluff Nielsen paa Kulen sin quinde, saltt att æde for en vseduanlig Siugdomb hun haffde, och strax hun haffde ædett saltett bleff hun helbrede, som proffuen vduiser den 24 Januar 1643:

2: Dernest proffuett dend 23 febr: 1643 att for^{ne}: Anna høines gaff Gundele halsør, Peber som hun leeste vdj for hines siugdomb, som hun maatte tage til sig vdj Øllost:

3: End och effter hines egen bekiendelse att hun Reed ett graa hors, fraa søen optil for^{ne}: halsør, vdj dett bygdelaug deromkring, der hun war paa for^{ne}: halsør:

4: for ded fierde haffuer brugtt Beckenett aff Fundten, att hielpe Jsaach Pellebergh, och nødde hannom til, att

*

124.
giffue sig en Zedell, att hun ingen leesing brugtt offuer hanom

5: For ded femte haffuer leest vdj Karffue, och bunden paa Oluff Biornesen oppedals quinde for hines siugdomb,

6: och for ded siette haffuer dragett Peder Jffuersen Kragenes hans barn egienom Jorden for sin siugdomb, mett andett hines bedriff meere

Wisste dj iche rettere herudj att kunde kiende, End att hun jo bør derfor, att rømme och endtuige høig^{btt}: Kong Maytte Riiger, lande, och Førstendomme, Effter høig^{btt}: Kong M: forordning derom dat Kiøbenhaffns Slott dend 12 Octob: 1612:

Belangende Oluff Suendsen Degnepold, daa effter hannom aff for^{ne}: Anna Jettmundsdaater høines først er thillagtt, att were Aarsagh thil H: Jsaachs Eldste søns, och Jon Hageuiigs daaters siugdomb, och proffuede miesten indstemme(?) att huo hand haffuer loffuet ont, er ont wederfarett, dogh dj iche wilde beschylde hannom, mens ellers for en troldmand [altied] haffuer werett berøctett

*

huilchett siunes iche att kand regnes for Mummiesagh, wiste dj iche rettere herudj att kunde kiende end att forsk^{ne}: Oluff Suendsen for saadan tillagde sagh, [och] proff, [jo bør] att giøre sin døll sielff tholffte, iche were schyldich vdj nogen troldombskost, eller nogen ont thilforitt, inden ett fierding aar hereffter, huis dett iche scheer daa att bliffue wed sagen:

Stads schibbred

Anno 1643: dend 27 Septemb: ware forsamlett vdj Hoduigen Fougden Peder laurizsen, Jffuer Anckersen sorenschriffuer och aff laugrettett,

Hans Hammer
Jsaach Eruigen
Rasmus hattlenes
Poffuell schastad
Elling Weduigen
Hans Dybedall

Peder Borgund
hans Schorbøen
Jacob Dragge
Oluff Eide
Siffuer lechanger
Jon Hoduigen:

Denne dagh eschede Fougden be^{tt}: Peder laurizsen, Daud Pettersen Houduigen och Birgette Windensdaater Ytterfure vdj rette, som haffuer liggett vdj ett ont wkysch leffnett thilsammen,

*

125.
huilchett huer [mand] for^{ne}: schibbred nochsom witterliggt er, och for nogen tied siden begge med huer andre borttrømte, och forsk^{ne}: Birgette Windsensdaater er for^{ne}: Daud Pettersons Stiffdaatter, hun och haffde hines Ectemand wed nauffen Halduor Jansen Ytterfure, och hines Moder Nauffnlig Maritte

Aamundsdaater huilche begge endnu ere vdj liffue: Effter saadan leiligheed satte Fougden paa Kong Maytte och woris Gunstige H: SlotzHerres welb. Henrich thottes wegne vdj rette, om forsk^{ne}: Daud Pettersen, och for^{ne}: Birgette windsensdaater for saadan deiris gierning, och bedriff iche bør att antastes, huor de findes och straffes paa deiris hals, och siden Kastes paa en Jld och forbrendis, och war domb begerende:

Daa effter dj denne sagh offuerweiede, och effterdj att forsk^{ne}: Daud Pettersen, och for^{ne}: Birgette Windsensdaater vdj begge deiris Ecteschabs staett, haffuer liggett vdj ett ont

*

wkysch leffnett, och Horerj thilsammen, och ere med huer andre borttrømte och hand er hindes stiffader, och hindes Moder saauel som hindes ecte Mand, endnu ere vdj liffue, Er for retten affsagtt, att forsk^{ne}: Daud Pettersen, och for^{ne}: Birgette Windsensdaatter, for saadan deiris whørlig gierningh, bør att antastes huor de kand findes eller antreffes, och straffes paa deiris liff, och miste halsen, och derforuden deiris Krop naar de halshugne ere, andre thil saadan werstygeligheeds affschye, att kastes paa en Jld och forbrendes, och deiris boedslod /: naar ald loulig schyld, och giæld er affbetald/: att were forfalden vnder Kong Maytte: effter hoig^{btt}: hans Maytte: vdgiffne forordningh derom dat: Kiøbenhaffns slott dend 16 Junij 1634:

*

126.

Dauiig Schibbred

Anno 1643: dend 30 Sept ware forsamlett vdj Jnderdauigen Jffuer anckersen Sorenschriffuer. och aff laugrettett Christen Huseuogh, thomas holleuiig, anthoniuss Angelshoug, Salomon i Hauffnen, hans Schram, och Christen Møchelbost, aff Kong Maytte: Fougett, Erlig, och wellact Mand Peder laurizsen loulig tilneffnde.

Denne dagh haffde Waldemar thidemandsen Borger vdj Bergen, med en slodssteffning ladett vdj rette steffne sin swoger Casper Rodken bundtmager vdj Jnderdauigen, och hand hannom effter same steffning saauell som hans schriffelig indlegh thiltaalde:

1: Først haffde hannom att tilltaale efftersom hand hannom med tuende borgere haffuer ladett forbiude att hand sig iche schulde thilfordriste att bruge hans odelsjord som er thrende brødrepartter, nemlich 1/2 løb, och Nj marks leie, efftersom hand thilforne thrende gang haffuer opsagtt [sin jord] och emod forbud haffuer pløiett, saed och indhøstet,

*

dogh sine forstracte penge, for faredagh paa Godsett oppebaarett, satte derfor vdj ald rette, om hand iche haffuer forbrutt same aars auffuell, och ware hans Jord quitt, och stande hannom til rette for kost, thering, och forsømmelse och war domb begerende:

2: For ded andett haffde hannom att tilltale for ett pundslie Hans Hesseuogh thilkomb, i Jnderdauigen, som for^{ne}: Caspar Bruger och dend dannemand Niels Harbo, dentied vdj laugmandens sted war Commenderit, som er vdj hans domb Jndførtt att same pundslie schall were til leiegods vider same jord for leeding, och landschyld. thil dend som bestemand er vdj odelsgodsett, formiente sig effterdj hand haffde dj trende brødrepartter, om hand iche der sasom bestemand bør att haffue same pundslie thil leige for leding, och landschyld, och war derpaa domb begerende:

3: For stoer omkostning hand haffuer anuendt paa denne trette, baade meed Reigser

*

127.

Och forsømmelse som beløbber sig - yyyiy Rdlr iij slette mark: Satte derfor vdj ald rette. om for^{ne}: Caspar iche bør att stande hannom til rette for forsk^{ne}: Kost, och thering, saauell som rette aff hans peng och war derpaa domb begerende: som same steffning, och indleg widere indholder:

End och vdj forsk^{ne}: steffning ladett for^{btt} : Casper steffne for huis hand hans swoger Siffuer Nielsen Borger vdj Bergen, schyldich er: forsk^{ne} steffning dat: Bergenhuus dend 27 Julij ao 1643: aff woris Gunstige Gode H: SlotzHerre, Erlig, och welb: Mand Henrich thott thil Bolttingegaar, vdj hans Welb frauerelse fuldmectige Erlig, och wellact Hans Hansen slotzschriffuer paa Bergenhuus vdsted

Och efftersom Waldemar thidemandsen thilforne war bleffuen for^{btt}: Casper Bundtmager 42: Rdl schyldich, thilspurde for^{ne}: Waldemar hannom om hand

*

iche effter en beschichelse, hand hannom beschichett haffde wilde affquitere først- 12 Rdl som woris Gunstige H: laugmand Erlig wiiss och wellact Mand Jacob hansen, hannom haffuer thildømt att betale forsk^{ne}: Waldemar effter en bewiis hand derpaa til hanom vdgiffuett haffde, Noch Nj Rdl, och three Rdl der for en løb landschyld smør, hand effter affregnede Regenschaff emellom denom war schyldich bleffuen, och effter en sex Mands domb war thildømt att betale:

Hertil Casper suarede dj tholff Rdlr och Nj Rdlr gierne att wille quitere, men for smørett iche meere end tho Rdlr efftersom ded war ingen landschyld smør: for^{ne}: beschichelse dat: Bergen dend 20 7bris: 1643: och anloffuede Waldemar derudj, att betale hannom dj offrige penge, inden Juell dereffter

Fremlagde Waldemar En Zedell, att haffuer betald paa Caspers wegne, thill Knud Jørgensen borger vdj Bergen sexsten Rdlr dend 13 Martij 1643 huilchett Casper bekiende att were med hans wilie,

J lige maade paa Caspers wegne betald

*

128.

thil Jacob wtnh paa Hordeland tho Rdl och anloffuede hand att schulle were Casper sin Mand, att hand aldrig derfaare schulde bliffue kraffd: Beløbber sig same penge 41: Rdl, och anloffuede Casper att naar hand bekom dend resterende daler, wilde hand giffue hannom en Zedel paa att were aff hannom betald huis hand hannom schyldich war:

Till forsk^{ne}: Waldemar steffning och angiffuende suarede Casper som følger

1: Først fremlagde Casper en bøxelzedell aff Anders thidemandsen, som haffuer pantsatt forsk^{ne}: Waldemar sin broderpartt vdj Inderdauige, haffuer thilforne fest Casper dend, effter hans vdgiffne bøxelzedels formelding dat: Inderdauigh, dend 6 Octbr: ao 1623: huilchett Bøxell Anders thidemandsen i dag her for retten forsk^{ne}: Casper thilstod och derforuden bekiende att forsk^{ne}: Casper hialp hannom egen til setteboell paa løffnes, och derfaare schulde bruge hans gods vdj Inderdauigh, End och hans pantebreff thil Waldemar vdgiffuet

*

iche anderledes formelder, end att hand schall anname landschyld, och Rettigheed aff hans gods ald dend stund ded vdj pant haffuer huilchett Gods som er femten marchsleie, for^{ne}: Anders thidemandsen faaregaff inden Pindsdagh førstkommende fraa sin broder for^{ne}: Waldemar egein att wille indløse huad for^{ne}: Waldemars broderdaaters gods er anlangende , berette Casper, att Waldemar haffde iche mere deraff vdj pant effter vdgiffne bewiis her hiemme, end otte marchsleie [for otte Rdl] som hand formiente med allerførste leiligheed, hinder frj fraa Waldemar egein att wille indløse hinder til gauffn, och beste [mod hines egen penge hand hinder for Koo, och Gedeleie schyldich er], efftersom hun tiener her vdj Fougderieth, och nu iche war tilstede,:

Derhos ochsaa fremlagde Casper en Zedel att Waldemar haffuer vndett hannom sitt egett Gods, och huis hannom meere vdj Jnderdauigh kunde thilfalde ald dend stund Waldemar ded iche haffde fornøden:

End och opbøden same gods meden iche med andre Wilckor, [end] att hannom inden sex wgers dagh dereffter hans vdlagde penge som hand med omkostning, bygning, och andett,

*

129.

paa same gods anuendt haffuer, saa och huis hand sin quindes sødschinde, til setteboells besiddelse haffuer vdlagtt egein til sualds daa bliff betald som same opsigelse breff widere formelder: formiente Casper for for^{ne}: Waldemars tiltaale, att were frj

2 Emod dend anden post, fremlagde Casper Be^{tt}: Niels Harboe som [daa] war vdj laugmandens sted hans domb, indeholdende, att Casper war thildømt ded pund, och halffanden marchsleie til brugh, Hans hesseuogh eiger, for landschyld, och Rettigheed, om hand ded iche kand bekomme til kiøbs,

3: dend omkostning som beløbber sig 29 Rdl 2 1/2 mark: suarede Casper att hand iche weed att were hannom nogen omkostning schyldich effterdj dj thilforne om altingest ware forligtte seeniste laugmandens domb gich :[och hand hannom ingen omkostning thildømte:]

Hereffter indlagde hand en schrifftligh beretning wiittløfftig, om denne sags leiligheed:

Daa effterdj der findes nogen tuiffuel vdj denne sagh, haffue wy dend paa dend Gunstige Øffrigheeds gode behag vdj sex wgers betenchende optagen:

*

Stryen Schibbred

Anno 1643: Dend 25 Octobris lednings, och sageting holden paa Aaremb aff Kong Maytte Fougett Erlig, och Wellcat Mand Peder laurizen , offueruerende dend sorenschriffur Jffuer Anchersen, och aff laugrettett

Arne hegdall
Anders liuslou
Lasse Kiercheid
Anders Schoden
Aamund Bøe
lasse Flo
Jacob SElberg
Anders Støffreid
Oluff werlou

Arne Sunde
Poffuell bøe
Simen liuslou
Peder Wigen
Anders Røgh
Rasmus Øffuereid
Anders dragsetter
Jon Kiercheid
Clemend Bøe

Anders Rasmusen Øffuerberg bekiende att haffue sold thil Anders Oelsen Schoden Ett halft pundsleie vdj Gudallen thil Ewig Odell, och Eige for tholff Rdl och en ortt i schøttningssøre,

J lige maade bekiende Niels Gabrielsen, och hans Gabrielsen houge vdj Gloppen att haffue sold til Ewig odell och Eige thil for^{ne}: Anders schoden Ett halft pundsleie vdj for^{ne}: Gudall:

*

130.

Jens Bloch Borger vdj Bergen, bekiende att haffue affstaad thil Jacob laurizsen røsetter tho pund, och Sex marchesleie vdj Stensager som Anders Jacobsen Stensager hannom pantsatt haffde for three lester och en thønde thiery, dogh neste odelsmand fritt faare dett egien fraa hanom att løse naar dj wille och er thrende gange thilforne laugbøden paa thingett thil neste odelsmand att løse:

Jens Bloch Borger vdj Bergen haffuer affstaad for Oluff Oelsen vdj Stensager tho pund, och sex marchesleie vdj Stensager huor aff hannom Ett pundsleie aff Siffuer Oelsen paa Rømme, och Arne Siffuersen paa Yre, pantsatt war, och aff Abell Jacobsen paa Steensager ett pund och sex marchesleie pantsatt war for sextj Rdl huilchett hand schall beholde, ald dend stund neste odelsmand ded iche fraa hanom løser, och same Gods thrende gange loulig er laugbøden

*

Fougden affsonede med for^{ne}: Rasmus Mathisen holmeuig, for en supplicas hand haffde supplicerit offuer Peder Jørgensen vdj louen formals Fougett att haffue giffuett hanom three Rdlr vdj sagfald, och angiffuett att Peder Jørgensen iche haffde giørtt Regenschaff derfor huoremod Peder Jørgensen bewiste att haffue giørtt Regenschaff for fire Rdl, for for^{ne}: sagefald huilchett sagh hand hanom for mange gott folchs schyld effterlod nu affsonett for sex Rdl, vdj Kongsicthen for hans fattigdoms schyld:

Fougden eschede Store Jens Rasmussen thoning vdj rette for nogen wquems ord hanom och Salomon lien emellem fald huorom dj bleffue wenligen forligtte:

Jens hansen wesnes paa sin Faders Hans Ingebrettsens wegne haffde ladett vdj Rette steffne Johanna Jensdaatter paa thoning for otte aars landschyld

*

131

Nederstryn Kierche thilkommer, aarlig En halff løb smør, som hand bewiiste, end Proffstens, och stictschriffuerens Zedell arlig att gjør Regenschaff for en halff løb smør, Huoremod, Jens Rasmusen thoning fremlagde en schrifftlig berettning, indholdende att thilforne gaffue dj Koen vdj landschyld och hans Ingebrettsen aff had och affuind haffuer leggett meere landschyld paa Garden, end thilforne werett haffuer, End och berette Jens thoning iche widere landschyld att were schyldich end sex aar, huilchett hand iche gjorde bewiisligtt att were betald, effter saadan leiligheed satte Jens wesnes vdj rette om forsch^{ne}: Johanna thoning iche bør att betale for^{ne}: landschyld och Julemarch aarlig, och war domb begerende, hertil vdneffnd, Anders Schoden, Arne Sunde, Anders liuslou Simon ibd. Rasmus hilde, och Anders

*

dragsetter, daa effter wy denne sagh offuerweide, och effterdj Kierchestolen formelder att aarlig gaar udaff thoning - En halff løb smør wiste wy iche rettere herudj att kiende end att Johanna thoning jo bør, att betale dend resterende landschyld aarlig j løb smør vdj otte aar, desligeste och Julemarch aarligen effter L: B: 1 Cap: och same landgilde att were betald inden halffmanetz dagh eller søges mett wurdering i deiris boe, effter K B: 3 Cap:

Peder hansen wesnes, sagde att hans Fader haffuer bygtt fierdepartten vdj saugen, och derforuden giffuen en Rdl vdj saugebladett, ded haffuer Jens thoningh fraa denom, och intett derfaare bekommett:

Fougden tiltaalde Clemend Erichsen Riise for tho aars landschyld nemlich for begge aar En halff løb smør, och ett faar, møtte for^{ne}: Clemend och berette, att hoeffue(?) sin Jordepartt for Niels Oelsen ibd: [oplatt] effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette

*

132.

om for^{ne}: Clemend iche bør att miste same Jordepartt och dogh betale sin landschyld och war domb begerende, hertil vdneffnd, anders Schoden, Arne Sunde Anders liuslou, Simen ibd. Rasmus hilde, och Anders Dragsetter, daa effter dj sagen offuerweide er for retten affsagtt, att Clemend Riise bør att rømme same Jordepartt, och dogh betale sin landschyld effter LB: j Cap

Peder Jørgensen vdj louen tiltaalde, Anders Johansen Fæ, for hand haffuer saad hans Jord [vdj wfrelse] nemlich En halff løbsleige Erich dale hanom pantsatt haffuer, och tilforne paa thingett dend 8 febr: sig beplictede med Peder Jørgensen att clarere baade for moduilligheed och tridie aars tage, dette hand iche kunde benecte, effter saadan leiligheed satte hand vdj rette om hand iche bør att rømme sin Jordepartt och løse sitt auffuell fraa hanom, och war domb begerende, hertil vdneffnd, Aamund Bøe, Anders Røgh Poffuell bøe. lasse Kiercheid, Jon ibd , och Anders Støffreid

*

daa effter dj sagen offuerweide er for retten affsagtt att for^{ne}: Anders Fæ, bør att rømme same Jordepartt, och løse sitt boe fraa Jordrotten effter LB 1 och 10 Cap.

Jens bloch Borger vdj Bergen laugbød alt huis Gods hand haffuer vdj pantt vdj Korrestad, Berrie, och Fæ inden sex wgers dagh att løse aff odelsmand huis ded iche scheer berette hand att affhende ded thil en anden:

Jens thoning faaregaff att were nermere thil att løse Dochsetter end Jacob, och Oluff ibd som ded løst haffuer

Effter Rictig affregning emellom Jens Bloch, och Rasmus Rasmusen Stensager bleff Rasmus hanom schyldich fiorten Rdl och halfffierte thønder thierte thil denne dagh med landschyld och anden wahre aff huilche penge Jens bloch hannom effterlod thj Rdl, huoremod Rasmus affstod sin Jordepartt hand i brug haffde paa Stensager thil Oluff Oelsen hattlem och nu vdj waar strax derfaare att fløtte

*

133.

Oluff Oelsen thilholdende paa hattlem haffuer sold sin Broder Anders Oelsen hattlem Ett pundsleie vdj hattlem smørlandschyld. for fire och thyffue Rdlr, och En halff Rdlr vdj Schøttingsøre

Jens Bloch thiltaalde lauriz Oelsen Breche for tholff Rdlr huor aff forleden høst effter hans egen forplict

schulde haffue werett betald sex Rdlr och nu vdj høst sex Rdlr: som hand iche kunde benecte effter saadan leiligheed satte Jens bloch vdj rette om hand iche bør att betale hanom inden halffmanetz dagh eller søges mett vurdering i hans boe, och war domb begerende, hertil vdneffnd Anders Schoden, Anders liuslou, Simen ibd: Rasmus hilde, Jacob Selbergh, och Anders Dragsetter, daa effter dj sagen offuerweiede, er for Retten affsagtt att for^{ne}: lasse bør att betale forsk^{ne}: 12 Rdlr inden halffmanetz dagh eller søges mett vurdering i hans boe effter KB: 3 Cap

*

Olden Schibbred

Anno 1643: dend 27 8bris: Sage, och ledningsting holden paa Murj. aff Fougden Peder laurizen, neruerende Jffuer Anckersen, och aff laugrettett,

Oluff Brynestad	Børge Melum
Amund Sandenes	Meues flotte
Anders hulichsen loun	lasse louen
lasse Murj	lasse brynestad
daniell Murj	Jacob hougen
Simen Nesdall	lauritz oelsen louen
Jon Haimb	lasse Bødall

Efftersom Oluff Erichsen Sunde med en slodssteffning haffde ladett steffne Peder Jørgensen vdj loun, saa præsentereade for^{ne}: Peder Jørgensen her i dagh att suare for^{ne}: Oluff Sunde mens hand iche sielff møtte.

Rasmus Rasmusen setter beplictede sig att betale thil Peder Jørgensen vdj louen, sex Rdlr, En halff ortt hand hanom schyldich er inden Paasche førstkommende

Fougden Peder laurizsen paa Jens blochs wegne opbød thil neste odelsmand att,

*

134.

løse, altt huis gods hand haffuer vdj pant i dette schibbred inden sex wger huis dett iche scheer daa will hand Gochett thil andre borttsette

Peder Jørgensen vdj louen, laugbød thj mark leie vdj opemb, thil neste odelsmand att løse eller hand ded thil andre will bortsette:

Eids schibbred

Anno 1643 dend 4 November lednings och sageting holden paa Møchelbost, aff Horningdals Sogen, aff Fougden Peder laurizen, neruerende Jffuer anckersen, och aff laugrettett:

Jffuer lødøen	Oluff Setter
Oluff [wildhielmsen] lødemel	Peder Hollmøe
Peder lødøen	Oluff Pofflsen lødemeel
Mathis Naufflsager	

Fougden Eschede Oluff Oelsen Nør Ytterhorn vdj rette for hand iche haffuer effterkommett dend domb der gich offuer hannom paa lødøen dend 1 Maj sidstforleden, hand bleff thildømt att bøde

*

Fire march sølff for hand haffde schildett paa Clemend Oelsen Ytterhorn, och ded iche bewise Kunde effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette om hand iche bør, att bøde domroff, och dogh dommen fyllestgiøre, Huortil att suare møtteforsch^{ne} Oluff Oelsen, och sagde hand eiger slett intett, ey heller hos nogen er betroed, hertil vdneffnd Jffuer lødøen, oluff setter, Peder Hollmøe, Peder lødøen oluff wildhielmsen lødemell, och Oluff Poffuelsen ibd: daa effter dj sagen offuerweide wiste dj iche rettere att kunde kiende end att forsk^{ne}: Oluff oelsen bør att bøde fire march sølff vdj domroff, och hans wederpartt En march sølff effter T: B: 8 Cap: och dogh dommen fyllestgiøre,

Peder Knudsen Hollmøe pantsatte thil H: Hans lemmecke medtiener vdj Guds ord thil Eids prestegield, Ett pundslieie vdj Hollmøe thil vnderpant for tholff Rdl hand hanom forstract haffuer, och deraff aarlig schall giffue vdj Rente sex schilling aff huer dl som dend 4 7bris sidstforleden anchich.

*

135

Jon Willumsen opbød fiørten marchsleie vdj heggum til neste odelsmand att løse, hand haffuer vdj pant aff anders oelsen heggum

Eids schibbred

Anno 1643: dend 7 Novemb: lednings och sageting holden, aff Fougden Peder lauritzsen, paa Møchelbost, Neruerende Jffuer Anchersen, och aff laugtrættett,

Rasmus Møchelbost,	Jacob lied,
Ingebrett løchen	Oluff Sellebach
Oluff Engeland,	Haldor leffdal
Guttorm hundeuig,	Michel Aare
Steffen haffsAas	Waldemar Nøsdal
Niels Aasebø	lauriz lund
Casper Nøsdal	Knud Baldsnes,
Oluff haffsAas	hans Møchelbost,

Christen lied paa sin søster Karena lieds wegne opbød allt huis odelsgoods hun haffuer vdj pant, thil neste odelsmand inden sex wger att løse,

*

Ettersom Jon Willumsen haffde ladett Steffen Ottesen paa Rothj vdj rette steffne for en supplicatz hand for woris Gunstige welb: H: Slotzherre Henrich thott haffuer indlagtt, anlangende en saugebrugh vdj leffdals saugh: dat, Bergen dend 1 Apr: 1643: Saa bekiende for^{ne}: Steffen Ottesen att hand løgenactig haffuer for^{ne}: Jon Willumsen for welb: woris Gode H: Slotzherre angiffuett, huilchen sagh be^{tte}: Jon Willumsen for mange gott folches forbøns schyld [hanom dennegang] effterlod och beplictede Steffen sig, aldrig effter denne dagh for^{btt}: Jon Willumsen for Øffrigheeden siden billige aarsager att angiffue:

Fougden tiltaalde Steffen ottesen paa Rothj for hand huerchen haffuer vdgiffuett Sauge, eller bordschatt aff

*

136.

aff hans anpartt vdj Fossesaugh, nu siden hand bleff Fougett som er paa ded thridie aar huilchett for^{ne}: Steffen iche kunde benecte, effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette om hand iche bør att miste same saugepartt, och were forfalden vnder K M: och war domb begerende, hertil vdnffnd Jacob lied, Steffen haffsaas, Ingebrett løchen, Oluff Sellbach, Oluff Engeland, och Walldemar Nøsdall daa effter dj denne sagh offuerweiede, och effterdj for^{ne}: Steffen ottesen huerchen sin saugbrugh haffuer angiffuett, eller schatt deraff vdgiffuett wiste dj iche rettere derudj att kiende end att jo same saugbrugh, med fos, och Grund saa uitt paa hannom kommer bør att were forfalden vnder Kong Maytte effter hans Maytte forordning dat Kiøbenhaffns slott, dend 24 Octob: 1634:

*

Halduor Arnesen leffdall pantsatte otte marchesleie, vdj leffdall thil Jørgen Christoffersen for three thønder thiere, three thylvter Gode borrh, och halffsexstende slette dl huoraff hand schall anamme landschuld, och Rettigheed thil for^{ne}: pant, aff hanom eller odelsmænd bliffuer indløst neruerende hans sønner Jsaach, och Arne Halduorsonner

Jon Willumsen opbød allt huis odelsgoods hand haffuer vdj pant, vdj Eidsfiørd thil neste odelsmand att løse, inden sex wgers dagh, eller hand will sette ded thil andre,

Rasmus Oelsen Møchelbost bleff eschett for hand haffuer sagtt, att Presten schall sielff holde sig boed och fordenschaff, proffuede Guttorm thiørstad, Samund Smørdall, att Captein wulff Blom sagde Presten weed well, att hand sielff schall holde sig baed, och fordenschaff:

*

137.

Wellatz hansen boendis wed Elffuen indlagde Ett forseiglett Kiøbebreff, att haffue aff Kiøfft aff Reoll Oelsen, och Oluff Jonsen paa Midgiæld, tho partter aff Grunden vdj Øffuerelffs saugh, paa deiris och deiris medarffuingers wegne, Noch aff Oluff Østensen Medgiæld dend thridie partt vdj for^{ne}: Saug, och grund End och aff Arild hansen backen och Oluff Josephsen Aase dend fierde partt vdj for^{ne}: Saug, och grund, och derfor oppebaarett fylleste, och fulduerd:

Fougden tilspurde meenige laugrettet om Keldall som schylder aarlig thil Staurums Kierche En halff løb smør, och en halff wogh fisch som haffuer liggett øde paa nogle aars tied er bygelig, eller iche huortil dj suarede att aff same Jord iche kand vdgiffues nogen Rettigheed thil K: M: effterdj dend iche er bygelig.

*

Dauiig Schibbred

Anno 1643: Dend 10 November lednings, och sageting holden paa Nore, aff Fougden Peder laurizsen, neruerende Jffuer Anckersen, och aff laugrettet,

Elland Nore
Samuell Rexnes
Rasmus Jendal
Enoch Dauigen
Oluff wglem
Christer Huseuogh
Mogens Gottebergh

Oluff Hesseuig
Vlrich Sigdestad
Jacob Rødegen
Anders Dauigen
Anders Endall,
Knud Førde
Salomon hauffnen

Fougden Eschede Maritte Guttormsdaater Gillehammer vdj rette for hun och hinds Mand Clemend [F. . sen] Gillehammer, ich haffuer betald deiris landschyld for ao 1642:

iij ph smør aarlig Ey heller neruerende aar End och iche schatter och anden Rettigheed deraff, saa och ladett husene forfalde, och paa nogle aars tied en Ringe ting saed vdj Jorden, och Gierdsgaarden nederotten [och haffr werett nogle gange steffnd och iche møtt] Effter saadan leiligheed satte Fougden vdj rette, om hun iche bør att rømme same Jordepartt, och dogh betale land

*

138.

schyld och war domb begerende, hertil vdneffnd, oluff Hesseuig, Knud Førde, Samuel Rexnes, Rasmus Endall, Enoch Dauigen, och Anders Dauigen, for^{btt}: Maritte møtte iche, daaeffterdj nochsom befindes forsk^{ne}: forseelse, och brøstfeldigheed wiste wy iche rettere att kiende, end att hun jo bør att rømme same Jord och dogh betale sin landschyld effter L: B: 1 Cap: Ey heller tagett Jorden til thridie aars tage, siden fougden kom hid som er ded tridie aar,

Elland Nore paa Søffren Glads wegne thiltaalde Erich Steffensen Schauffuepold for sex Rdl en ortt som hand iche kunde benecte, beplicatede Erich sig att betale halffpartten til Juell førstkommende dend anden halffpartt thil Paasche nesteffter eller daa att søges mett wurdering i hans boe,

Peder Jonsen wiigh, och Rasmus olsen Sigdestad proffuede att Michell Samsonsens wiigh haffde en Kierchekoo som bleff siug forleden Juell, och døde aff

*

siugdom om wahren dereffter, och war ops. .len vdj liffuett dogh hand gjorde omkostning baade med Koen, och anden føde paa dend

H: Mogens Abelsen lod Michell oelsen Kollsetter thiltaale for hand emod hans wilie haffuer dragett aff hans thieniste, och beklagede hand sig att hand iche orcker att tiene, och haffuer hannom, och hans hostrue intett att beschylde andett end ded som gott er, beplicatede hand sig att giffue H: Mogens tho dl, och En ortt inden Juell førstkommende som hand hanom vdj løn loffuett haffde:

Poffuell oelsen Murestad bleff thilfunden att betale Barbrae Poffuelsdaater vdj Grindøen fire Rdlr hun hannom laante hand foer til byen, att lade sig leege, aff sin siugdomb, eller derfaare halffmaanez dagh hereffter, att søges mett wurdering i hans boe

Dauiig schibbred

Anno 1643: dend 11 November ware atter forsamlett vdj Inderdauigen paa Waldemar thidmandsens wegne Anders Abelsen Endall och Casper Rodtker buntmager anlangende

*

139

deiris tuistige sagh som war vdj rette til forne dend 30 7bris sidstforleden, och til i dag bleff optagen indførtt fol. 126: Och berette dj iche widere derudj att faaregiffue end thilforne indførtt er.

Daa effter indschreffne dombsmend sagen offuerweiede befindes:

1 Først att Anders thidmandsen sin broderpartt vdj Inderdauigen, en rum tied tilforne, til Casper fest haffuer, førend hand ded till Waldemar pantsatte, och Casper hialp hanom til setteboell egien, formiente

och sitt gods inden Pindsdagh att wille indløse,

Dernest dend anden broderpartt daa befindes der iche mere Waldemar deraff att haffue i pant end otte marchsleie for huilche Casper fremlagde otte Rdlr Waldemars broderdatter tilgauffen, och beste att indløse for ~~hene~~ Koo, och Gedeleie hand hinder schyldich er och hans fuldmectige iche wilde anamme

Fremdelis findes Waldemars egen bewilging att Casper iche alleniste schulle bruge hans egett gods vdj Inderdauigen, Mens end och huis hannom der widere kunde tilfalde, dendstund hand ded iche sielff fornøden haffde, och nu iche er huuswild

Ydermere att Casper haffuer Godsett opsagtt, er scheid med saadan Wilckor att hun egein bekommer hans vdlagde penge med omkostning paa hans hostrues sødschinde huis bygning, och Jordens forbedrelse huilchett iche scheid er:

*

End herforuden findes en Vcahselit(?) Sex Mands domb dat: Inderddauig dend 3 feb: 1637: vdj huilchen Rasmus thidmandsen, saa som dend Eldste broder dend halffuepartt aff hans, och hans sødschindes fellids odelsgoods, vdj Inderdauig til brug er tildømt effter dommens medfør:

Effter saadan forberørte leiligheed, wiste dj iche att kunde tilkiende forsk^{ne}: Waldemar for^{bt}: Caspers neruerende aars auffuell Ey heller hannom paa same Jord inddømme Etter dj hans broder boer der tilforne, och er emod Kong Maytte: forordning, saa smaa, och Ringe Jordepartter att bruge och besidde:

2: Belangende dend anden part, om ded pund, och halffanden marchsleie waldemar formiente att nyde til brugh, daa effterdj derom tilforne aff be^{tt}: , Niels Harbo som war vdj laugmandens sted commenderitt er dømt, ere dj iche mectige til derudj att kiende:

3: Dend thridie post anlangende omkostning, daa er aff woris Gunstige H: laugmand welb^{tt}: Jacob hansen en domb emellom Casper och Waldemar om deiris tuistige sagh vdsted, huilchen hand iche haffuer fremuiist, wiste dj ey derfaare derudj att kunde kiende førend dombmendene bliffuer bewust, huad be^{tt}: laugmandsdomb derom formelder

*

Stads schibbred

Anno 1643: dend 14 November lednings, och sageting holden paa Borchne aff Kong M: Fougett Peder laurizen, neruerende Jffuer Anchersen, och aff laugrettett,

Rasmus Borchne
Peder Borgund
Oluff hansen ottnes
Jon hoduigen
Oluff Eruigen
hans Røsetter
Elling Reffsnes

hans hammer
Erich Rexnes
Mogens Elteuiig
Jacob Røsen
Oluff Røbergh
hans dybedall
Oluff oelsen ottnes

Jngen sager dend dagh fremkomb: